

GŁOS NARODU

Nr. 225. — ROK XLI.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.				Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.
SOBOTA 18 SIERPNIA 1934.	Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	Miesięcznie	5.— zł.	4-50 zł.	5.— zł.	8.— zł.
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.					
					Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

Pomoc dla dzieci powodzi.

Kraków, dnia 17 sierpnia. Jednym ze skutecznych środków zwalczania fatalnych skutków powodzi jest zakładanie kolonij dla dzieci, które ze zrujnowanych domów trzeba na pewien czas zaraz usunąć. — Najwięcej dzieci potrzebujących pobytu na koloniach zgłosił powiat dąbrowski, bo około 1.000.

W powiecie tym założono 3 kolonie: w Zabnie i Ujściu Jezwieckim dla 60 oraz w Siedliszowicach dla 40 dzieci. Poza 50 dzieci wyjechało do Kęt w powiecie bialskim na kolonie zorganizowaną kosztem Wydziału Powiatowego bialskiego, zaś 50 dzieci do Holuszowa ad Kramarzówka na koszt Wydziału Powiatowego w Jarosławiu.

Ze Szczucina wysłano 20 dzieci do Siedliszowic oraz 30 dzieci do Tuchowa.

Sekcja opieki nad dzieckiem Wojewódzkiego Związku Opieki Międzykomunalnej Społecznej w Krakowie pod przewodnictwem P. Wojewódziny Kwaśniewskiej zorganizowała w Szczech koloniję dla 100 dziewcząt z Zabna, które najwięcej posiada dzieci potrzebujących pobytu na kolonij. Sekcja ta organizuje również koloniję w Jeleniu powiecie chrzanowskim dla 100 chłopców z powiatu dąbrowskiego.

W powiecie mieleckim uruchamia się obecnie 3 kolonie: a to w budynku posesyminaryjnym w Mielcu, który pomieści 100 dzieci, oraz w Chorzelewie dla 60 dzieci i w Białym Borze dla 40 dzieci. Rodzice dzieci w powiecie mieleckim niezgadza się na wyjazd dzieci poza granicę powiatu.

Powiat ropczycki zgłosił 60 dzieci, które pomieszczone w Debiecy w koszarach wojskowych.

Inne powiaty nie zgłosiły dotychczas dzieci na kolonie.

Cała akcja kieruje Wojewódzki Komitet Pomocy dla Powodzi w Krakowie, który ułatwia przesyłkę dzieci, stara się o 75 procentową zniżkę kolejową względnie bezpłatne przejazdy oraz pokrywa koszty związane z podróżą ze swoich funduszy.

Koszta kolonij w Szczech, Jeleniu, tudzież kolonij uruchomionych w powiecie mieleckim i dąbrowskim pokrywa Wojewódzki Komitet Pomocy dla Powodzi w Krakowie łącznie z odnośnymi powiatowymi Komitetami.

Kupuj tylko
W DROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW
WISŁA 6.
mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie, kosmetyki, gąbki, galanteria toaletowa, zioła, chemikalia i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE.
NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.
Ceny niskie. Ceny niskie.

Rewizyta floty sowieckiej w Gdyni.

Moskwa, 17 sierpnia. (PAT.) W związku z manewrami sowieckiej floty bałtyckiej rewizyta eskadry sowieckiej w Gdyni została odłożona do dnia 3 września, w którym to dniu okręty sowieckie zawiną do portu gdyńskiego.

Goering poważnie uszkodzony.

Berlin, 17 sierpnia (PAT.) Według prywatnych informacji, obrażenia, którym uległ premier Goering w czasie katastrofy samolotowej, są dość poważne. Natychmiast po przewiezieniu do szpitala i dokonaniu zdjęć rentgenologicznych podjęto konieczną operację. Goering giecznych, podjętoBe emfryp shrdu etaoin em trzymany był pod narkozą przez dwie godziny. Lekarze stwierdzili, że rany, choć ciężkie, nie przedstawiają niebezpieczeństwa. Operację komplikował fakt, że premier doznał obrażeń w tem samym miejscu na plecach, w którym w czasie wojny został ranny

—000—

100 milj. kor. na zwalczanie skutków posuchy w Czechach

(Telegram własny „Głosu Narodu“).

Praga, 17 sierpnia. Urzędowo ogłoszono, że wobec klęski posuchy w kraju rada ministrów uchwaliła przeznaczyć 100 milionów koron czesk. na złagodzenie skutków katastrofy. Kwota ta rozdzielona zostanie między poszczególne obszary Czechosłowacji, do rąk tamtejszych izb gospodarczych, a osobno przeznaczono półtora milj. koron na zakup żywności i paszy dla osadników wojskowych w Rusi Podkarpackiej; Słowaczynie i połudn. Morawach. Pomoc dla kolonistów będzie atoli miała formę kredytu przyznanego bezprocentowo na 15 miesięcy. Chodzi mianowicie o to, aby koloniści nie wyżyli się ze szkoda inwentarza żywego. Akcja pomocy winna być ukończona w pierwszych dniach września. Dla uniknięcia strat z powodu zwłoki upoważniono izby gospodarcze do doraźnego wydatkowania potrzebnych kwot.

Śląsk dla powodzi: przeszło 400 tys. zł.

Katowice, 17 sierpnia. (PAT.) Według dotychczasowych danych, akcja na rzecz ofiar powodzi w województwie śląskim rozwija się bardzo pomyślnie. Ogółem do dnia 15 b. m. łącznie wpłynęło ze Śląska na rzecz powodzi 417.087 zł.

Mistrz Paderewski dla powodzi przekazał przeszło 24 tysiące złotych.

Warszawa, 17. 8. (Telef.) Ignacy Paderewski nadesłał z Morges do redakcji „Kuryera Warszawskiego“ 250 akcji Banku Polskiego na powodzi, prosząc o przekazanie daru na rzecz komitetu obywatelskiego. Równocześnie Paderewski załącza na ten sam cel 100 funtów szt., ofiarowanych przez Angielkę, miss

Mary Ostrehan Corbould. Według notowań giełdowych wartość akcji Banku Polskiego wynosi 21.500 zł., a wartość czeku 2.660 zł. Dar Paderewskiego jest największym z pośród dotychczas złożonych indywidualnych ofiar na powodzi.

Rumunia przystąpi do układu wschodniego

(Telegram własny „Głosu Narodu“).

Praga, 17 sierpnia. „Prager Presse“ donosi z Bukaresztu, że wbrew odmiennym poglądom, „Independence Roumaine“ zbliżony do rządu stwierdza, iż miarodajne koła rumuńskie ustosunkowały się pozytywnie do projektu układu wschodniego. Tego rodzaju układy re-

gionalne są — zdaniem tych sfer — skutecznym środkiem do zapewnienia pokoju. Wspomniane źródło dodaje, że pogląd odmienny nie znajduje w Rumunii poparcia, przyczem czyni wyraźną aluzję do Polski.

—0000—

Bezpośrednia linia lotnicza: Praga — Moskwa?

Berlin, 17 sierpnia. (PAT.) Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi: Przedstawiciel rządu czechosłowackiego miał zaproponować szefowi sowieckiej eskadry lotniczej zaprowa-

dzenie bezpośredniej komunikacji, lotniczej pomiędzy Czechosłowacją a Związkiem Sowieckim. Propozycja ta przyjęta została podobno bardzo przychylnie.

Minimalny wywóz pszenicy z Ameryki, obejmie tylko około 12 proc. pierwotnego kontyngentu.

Nowy Jork, 17 sierpnia (Tel. wł.). Komitet regulujący zbyt pszenicy ustalił kontyngent wywozu pszenicy na okres do 31 lipca 1935 w wysokości 10 milionów buszli, zamiast 84 milionów buszli wedle układu zawartego w ro-

ku ub. w Londynie. Uchwała powzięta została po utrzymaniu sprawozdania rzeczoznawców, którzy stwierdzają że wobec bardzo słabych zbiorów Stany Zjednoczone nie będą mogły wywieźć ustalonej pierwotnie ilości zboża.

Założenie manewrów armii włoskiej.

(Tel. Pol. Agencji Telegraf.)

Paryż, 17 sierpnia. Korespondent Havasa z Rzymu donosi: wielkie manewry tokańskie armii włoskiej mają za zadanie rozstrzygnąć zagadnienie, czy jest rzeczą możliwą narzucić

przeciwnikowi wojnę ruchomą w okolicy górskiej, która oddziela półwysep włoski od Włoch kontynentalnych.

—:000:—

Królewicz angielski gościem Jugosławii.

Białogród 17 sierpnia. (PAT.) Wczoraj popołudniu na lotniskach w Lublanie wyładował ks. Jerzy angielski. Księża witali przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych.

80% POKRYCIA FRANKA FRANC.

Paryż, 17 sierpnia (Tel. wł.) Wedle wykazu Banku Francuskiego pokrycie banknotów francuskich złotych osiągnęło rekordową wysokość i wynosi obecnie 80 procent.

—=0=0—

CUKIERNIA EUROPEJSKA

RYNEK GŁÓWNY L. 35.

LINJA C—D. TELEFON 145-82.

Po gruntownym odnowieniu i powiększeniu lokalu, zostaje otwarta z dniem 18-go sierpnia 1934, t. j. sobota. O czym mam zaszczyt zawiadomić uprzejmie szanownych P. T. gości.

KAZIMIERZ DANEK.

Czerwotka na Wołyniu.

Warszawa 17 sierpnia. (Telef.) Ponieważ z Wołynia nadechodzą alarmujące wiadomości o epidemii czerwotki w kilku powiatach, minister opieki zwrócił się do Czerwonego Krzyża o zorganizowanie ruchomych szpitali dla zagrożonych epidemją okolic. W bieżącym tygodniu będą wysłane do Krzemienia dwa szpitale o 100 łózekach, odpowiednich przyrządach lekarskich itd.

Podpalaczka w murach klasztoru.

Olkusz 17 sierpnia. (PA.) Do klasztoru SS. Norbertanek w Imbramowicach, pow. olkuskiego zgłosiła się nieznana kobieta prosząc o przyjęcie do zakonu. Ponieważ odmówiono jej przyjęcia do zakonu, podpałła z zemsty siostrę, należącą do klasztoru, która spłonęła doszczętnie wraz z tegorocznymi zbiorami. Podpalaczkę Helenę Niedzielę z Przybysławic, pow. miechowskiego, aresztowano w tych dniach i osadzono w więzieniu będzińskim. Symuluje ona chorobę umysłową.

—00—

Nowa fala bezbożnictwa w Rosji.

Moskwa, 17 sierpnia. (PAT.) W szeregu złobków dziecięcych w Czerniehowszczyźnie ujawniono podczas „czystki“ organizację naukową, która postawiła sobie za zadanie religijne wychowanie dzieci, prowadząc je do cerkwi na nabożeństwa pod pozorem zwiędzania zabytków sztuki. Winnych (?) pociągnięto do odpowiedzialności sądowej — zarzucając im zarazem „obce pochodzenie klasowe“ oraz oskarżając ich o nadużycia materialne.

Moskwa, (PAT.) W Moskwie obraduje obecnie wszechzwiązkowy zjazd pedagogiczny, zorganizowany przez komisariat oświaty i „związek wojujących bezbożników“ w sprawie organizacji wychowania antyreligijnego w szkolnictwie początkowym i średnim.

Uwolnienie porwanego milionera?

Toronto 17 sierpnia. (PAT.) Policja kanadyjska i amerykańska poszukując się samolotami, ściga bandytów, którzy porwali przed kilkoma dniami niejakiego Labatta. Prasa tutejsza domaga się od władz energicznej akcji w celu zwalczania tego nowego rodzaju bandytyzmu w Kanadzie. W dniu wczorajszym policja dwukrotnie przeszukiwała brata Labatta udając się na spotkanie z nieznanymi osobnikami.

W ostatniej chwili donoszą, iż Labatt został uwolniony przez bandytów.

Toronto, (Kanada) 17 sierpnia, (Tel. wł.). Uprowadzony przed 4 dniami milioner kanadyjski, piwowar John Labatt, został dziś wczesnym rankiem uwolniony przez bandytów i pozostawiony na peryferiach miasta, skąd następnie udał się do domu. Szczegóły uwolnienia nie zostały podane, co widocznie zastrzegł sobie kidnapperzy, gdyż Labatt odmawia udzielenia jakichkolwiek informacji. Nie ulega jednak wątpliwości, że okup w wysokości 150.000 dolarów został przez rodzinę zapłacony.

Uprowadzenie pastora w Ameryce.

Nowy Jork, 17 sierpnia (Tel. wł.) Z Północnej Karoliny donoszą o zuchwałym uprowadzeniu duchownego protestanckiego, Askewa, który udał się do sąsiedniej miejscowości celem odprawienia nabożeństwa. Bandyci napadli na niego w drodze i uprowadzili celem uzyskania okupu. Wczoraj otrzymała żona uprowadzonego list, w którym bandyci domagają się za uwolnienie męża 25 tysięcy dol., grożąc mu w przeciwnym razie śmiercią.

Daleki Wschód i nacjonalizacja srebra w U. S. A. Skutki powodzi w powiecie sądeckim a ulgi podatkowe.

Projekt nacjonalizacji srebra, który przed kilkoma dniami został wcielony w życie na podstawie dekretu Roosevelta, tulał się już od wielu lat w Stanach Zjednoczonych. Jednym z najważniejszych efektów tego posunięcia ma być powiększenie siły nabywczej narodów w krajach, opierających swoją walutę na srebrze.

Jakież są te kraje, i czy istotnie upaństwowienie srebra w Stanach Zjednoczonych otwiera przed nimi wielkie rynki Dalekiego Wschodu w tym stopniu, jak tego spodziewają się kółka finansowe Ameryki? W rzeczywistości istnieją tylko dwa kraje o srebrnym pokryciu walutowym, a mianowicie Chiny i kolonia Imperjum Brytyjskiego na Dalekim Wschodzie, Hongkong, których pozycje handlowe odgrywają do dzisiaj rolę na międzynarodowym rynku. Inne nie opierają się na systemie srebrnym, tak jak to się dzieje również w Meksyku. To samo dotyczy i Persji, której nawet srebrne „riale” regulowane są niezależnie od wartości srebra. W samsych zresztą Chinach, obok waluty srebrnej, w wielu miejscowościach istnieją również miedziane monety obiegowe.

Przypuśćmy więc, że wskutek akcji nacjonalizacji srebra w Stanach Zjednoczonych, cena srebra poszła w górę. Jak to się odbije na handlu? Jeżeli podniesienie ceny srebra ma wywołać wzrost sprzedaży na rynkach wschodnich dzięki podniesieniu siły nabywczej pieniądza, to tylko Chiny i od nich ekonomicznie uzależnione kraje mogą na to zareagować. Ale jeżeli wraz z podniesieniem ceny srebra chiński „yuan” staje się bardziej wartościowy w Stanach Zjednoczonych, wówczas jednocześnie amerykański dolar traci na wartości w Chinach. Stąd podnieśnięcie handlowe jest tylko jednokierunkowe. Jeżeli chiński eksporterzy nie będą mogli eksportować w odpowiednim stosunku do importu, to import do Chin zmniejszy się. Statystycznie można było dowiedzieć, że rzekomy wpływ cen srebra na import chiński nie istnieje,

że to raczej handel chiński wpływa normalnie na srebro, i że narody, które są stałymi odbiorcami srebra, jak Chiny i Indie, nie wywołają tego nabytego raz srebra dla kupna towarów. Chiny i Indie nie kupują amerykańskich towarów za srebro, przeciwnie płacą za importowane towary amerykańskie i srebro wyłącznie swoim eksportem.

Zapasy srebra w samych Indiach oceniany jest na 1/3 całego srebra, wydobytego od roku 1492 (ok. 15 miliardów uncji), wynosi bowiem 4.500.000.000 uncji. Jeśli dodamy do tego zapas srebra w Chinach — 2.500.000.000 uncji, otrzymamy sumę 7 miliardów uncji, czyli więcej niż 40 proc. srebra wydobytego od czasów Kolumba. Sama Azja wydobywa srebra bardzo mało, produkcja tego szlachetnego metalu jest monopollem Nowego Świata. Pierwsze miejsce zajmują Meksyk, potem idą U. S. A., Kanada, Peru, Australia. Pierwsze cztery kraje produkują 4/5 ilości światowej srebra, zdobywając je w największych ilościach na Dalekim Wschodzie. W r. 1930 np., na ogólną ilość 315 milionów uncji srebra, wyprodukowanego na świecie, Chiny pochłonęły 123 milj. uncji, Indie 94 i pół milj., Hongkong — 14 milj., czyli razem 231 i pół milj. uncji.

Olbryznie ilości srebra, pochłaniane przez Wschód, tezauryzowane są w najrozmaitszej postaci i przepadają dla światowej gospodarki. Podniesienie cen srebra zatamuje w pewnym stopniu tezauryzację tego metalu.

Dzięki podwyższeniu cen srebra Wschód i z bogaci się i z biednieje jednocześnie: wartość nabywcza srebra powiększy się, ale siła nabywcza Wschodu jako odbiorcy srebra zmniejszy się. Wschód przez pewien czas będzie dobrym klientem dla Ameryki, ale nie będzie nabywcą srebra, które przecież jest podstawą jego bogactwa. Srebro będzie w obrocie, ale wątpliwie się wydaje, czy U. S. A. będą mogły odnieść bezpośrednie i długotrwałe korzyści.

Dr. M. D.

Czytając lakoniczne doniesienia naszych dzienników o powodzi w pow. Sądeckim nie zdawałem sobie sprawy z ogromu nieszczęścia i zniszczenia, jakie dotknęło ten uroczy zakątek Polski, osobliwie gminy leżące bezpośrednio nad Dunajcem i Popradem.

Kto jeździł samochodem czy wozem drogą krajową do Nowego Sącza, czy też odwrotnie, ten nie mógł sobie wyrobić dokładnego pojęcia o szkodach, jakie w dniach 16 i 17 lipca powódź wyrządziła; należało koniecznie zejść z wozu i iść na prawo i lewo poza domy, a tam można było ujrzeć coś innego.

Jadąc dnia 23 br. w stronę Łącka, zadawałem sobie ten trud i przypatrzyłem się bliżej wszystkiemu, wobec czego stwierdziłem rozmiary zniszczenia, któremu uległy tam zarówno grunty orne i łąki, jak również domostwa, z których znaczna część wogóle nie nadaje się do użytku. Mniejsze domki, stodołki, szopy, ogrodnia i wogóle wszelkie drzewo woda zahrała zupełnie.

Na gruntach samych, na niższych terenach wszystko zamulone, a gdzie nieco teren wyższy to widać pochyłone zboże, ale od deszczu czerniałe, słoma zbutwiała, a ziarno zrosnięte, niezdadne do wypiekania chleba.

Jarzyn jak, ziemniaki, kapusta, grochy, po których przeszła woda gniją i są stracone. Tyle widziałem jadąc 23 lipca w stronę Łącka.

W dniu 11 sierpnia br. jadąc tą samą drogą napowrót do Nowego Sącza widziałem drogi nieco ponaprawiane, domy nieco oczyszczone.

Właścianie skarżyli mi się, że w domach podłogi gniją a dolne części budynków zwłaszcza starszych chwyta grzyb i zgnilizna. Rolnicy zwożą zmulone resztki zboża, w niektórych gospodarstwach młócą już zboże, z którego wychodzą kłchy kurzu.

Z tego wszystkiego widzimy, że brakowało tu zboża na żywność dla ludzi, a dla trzody zio-

wej paszy, dla której potrzeba będzie kupić siana, otrąb i soli na poprawę do zepsutej słomy.

Groźny stan dla rolnictwa pogarszają jeszcze ustawiczne deszcze, jakie 12, 13, 14, 15 sierpnia padają groząc nową powodzią.

— Jakąż jest wobec tego pomoc społeczeństwa i rządu dla nieszczęśliwych?

Oto społeczeństwo samo niebogie spowodowało od kilku lat trwającego kryzysu, złożyło co mogło, rząd także pospieszył z pomocą przez rozdzielanie maki i chleba, ale z tego nie wszyscy skorzystali.

Mimo tego wszystkiego pewne zdziwienie wywołał reskrypt izby skarbowej w Krakowie z dnia 31 lipca 1934 r. do urzędów skarbowych.

Obwieszczenie to wydane przez urząd skarbowy w Nowym Sączu widziałem już 11 sierpnia br. w gminach jadąc do Nowego; treść jego jest: „Podaje się do publicznej wiadomości, że z ulg podatkowych powodu powodzi mogą korzystać jedynie ci płatnicy, którzy do 30 sierpnia br. wniosą należycie umotywowane podania do urzędów skarbowych, poświadczane przez władze państwowe, komisje powodziowe i władze komunalne”.

Płatnicy podatkowi mieszkańcy gmin leżących nad Dunajcem i Popradem w równinach, którzy ponieśli największe szkody, są tem obwieszczeniem wprost zdumieni, ponieważ spodziewali się, że rząd da im nie ulgi podatkowe, ale, że podaruje im wszelkie zaległe i tegoroczne podatki, ponieważ oni za rok nie będą zdolni do płacenia nawet ulgowych podatków.

Zadanie to jest zupełnie słuszne, bo jeżeli przez kilka lat poprzednich rolnictwo nasze spowodowało ogólnego kryzysu ledwo dyszało, to obecnie przez powódź zostali zniszczeni? Oprócz odpisania podatków dla gmin zniszczonych powinno być wydane także moratorium na wszystkie długie choćby na jeden rok, gdyż z próżnego i Salomon nie należy.

Witkowski Józef.

Kino Świt

Od wtorku d. 14 sierpnia 1934 r.

Kino Świt

Wielki przebój sensacyjny!

DOLINA TRWOGI

Epopea wrażeń, przygód i sensacji, według znanej powieści ZANE GREY'A.

W rolach głównych 3 ulubione gwiazdy:

George O'Brien, Greta Nissen i Claire Trevor.

W programie doskonałe dodatki dźwiękowe.

Przedstawienia codziennie o godz. 5, 7, i 9 wieczór. a w niedziele i święta także o g. 3 popoł. Zniżki dla P. Akad. (za leg.) i uczn. szkół średn. (w mundurkach) przy kasie. Ceny miejsc od 45 groszy.

Polskie duszpasterstwo zagraniczne.

Niezwykle ciekawy obraz polskiej pracy duszpasterskiej zagranicą dał w swym referacie na akademii w Częstochowie ks. kan. H. Zborowski, szef kancelarii Prymasa Polski. W ciągu pięciolecia od pierwszego zjazdu Polonii zagranicznej (w 1929 r.) nastąpiło szereg ważnych zdarzeń. Akcja centrali polskiego duszpasterstwa zagranicą, kierowana przez ks. Prymasa Polski, otrzymała z woli Ojca Św. najwyższą aprobatę kościelną i podstawę prawną. Ojciec Św. w liście swym do ks. Kardynała Hlonda „pochwala i aprobuje stojącą pod kierownictwem Prymasa Polski centralę opieki religijnej nad emigracją polską i oddaje ją pod jego protektorat, a czyni to w tem przypuszczeniu, że aprobatą Namiestnika Chrystusowego spotęguje skuteczność apostołkiej pracy duszpasterskiej wśród wychodźstwa polskiego”.

Zadanie to jednak niestęchanie trudne, bo obejmujące potrzeby duchowe ośmiomilionowej rzeszy wychodźstwa polskiego przy b. skromnych środkach i dużych trudnościach z wielu stron stawianych. Mimo to, gdziekolwiek tylko są Polacy poza granicami Rzeczypospolitej, — są oni przedmiotem troski i starań Prymasa Polski. Kancelaria prymasowska nietylko deleguje księży, ale również pomaga w organizowaniu misyj, rekolekcji, zakładaniu szkół, instytucji społeczno-charytatywnych, organizacji społeczno-religijnych, w których podtrzymywana jest nie tylko wiara św., ale które są również ostoją polskości i zdrowego patriotyzmu. Poważnym krokiem naprzód w okresie ubiegłego pięciolecia jest dążenie do lepszego skomunikowania pracy duszpasterskiej z działalnością polskich reprezentacji dyplomatycznych i konsularnych, wzajemnego poszanowania i zrozumienia się. Ks. Prymas Polski domaga się od podległego mu duchowieństwa, by służyło Państwu w imię katoli-

ckiej etyki obywatelskiej, dbało o interes Państwa, ale by nie wdawało się w żadną robotę polityczną czy partyjną. Z drugiej strony Kościół spodziewa się, że przedstawiciele Państwa Polskiego pozytywnie uwzględnią czynnik religijny i życie religijne wychodźstwa polskiego, by ich działalność nie stała w sprzeczności z zasadami katolicyzmu, by do szkolnictwa nie wprowadzano laicyzacji, by nie powierano sekciarstwa.

Doniesłem zdarzeniem w zakresie duszpasterstwa zagranicznego jest powołanie do życia przez ks. Prymasa seminarium zagraniczne, go i wychowywanie w niem kapłanów specjalnie wyszkolonych i przeznaczonych do pracy wśród naszego wychodźstwa. Charakter zakonny wychowanków seminarium zagranicznego w Potulicach pozwoli lepiej sprostać temu zadaniu, usława bowiem troskę o byt materialny i pozwoli z większym poświęceniem oddać się pracy duszpasterskiej. W tym celu do życia powołał ks. Prymas z aprobatą Ojca Św. zgromadzenie p. n. „Towarzystwo Chrystusowe dla wychodźców”. Obecnie zgromadzenie to kształci w Potulicach 75 kleryków, jako kandydatów na kapłanów i 70 braci zakonnych, jako rzemieślników i pomocników w pracy duszpasterskiej.

Taniej niż za cenę BILETU II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT”

Jak się przedstawia sprawa ulg podatkowych dla powodziarzy?

W związku z powyższymi zażaleniami zwróciliśmy się do Izby Skarbowej w Krakowie, jako władzy miarodajnej dla tych spraw i dzięki uzyskanym wyjaśnieniom, jesteśmy w możności podać jak następuje:

1. Wszystkie urzędy skarbowe na obszarze krakowskiej Izby Skarbowej (zresztą także w innych województwach) otrzymały polecenie za sadnicze:

a) wstrzymania na razie wszelkich egzekucji skarbowych odnośnie do rolników na terenie powodzi;

b) oszacowania szkód, poniesionych faktycznie przez płatników (rolników) i przeprowadzenia odnośnej ewidencji.

2. Równocześnie władze skarbowe na zasadzie otrzymywanego materiału przygotowują daleko idące wnioski; co do ulg dla rolników-powodziarzy tak, że sprawa obecnie w żadnym kierunku nie jest przesądzona niekorzystnie dla dotkniętych klęską, a jej ostateczne załatwienie przy możliwie szerokim traktowaniu nastąpi w stosownym czasie.

3. Z drugiej strony jest oczywiste, że ci rolnicy, którzy szkody przez powódź nie ponieśli, nie mogą być zwolnieni od świadczeń na rzecz skarbu państwa i co do nich zapadają ustalone terminy płatności. Niemniej jednak urzędy skarbowe otrzymały polecenie wstrzymania egzekucji w każdym takim wypadku, jeżeli interesowany rolnik wykaże szkodę, poniesioną przez niego wskutek wylewu.

4. Co do płatników w dziale przemysłu, handlu i nieruchomości, to ponieważ nie istnieją w tej chwili komisje, któreby szacowały ich szkody powodziowe, rozporządzenie Izby Skarbowej poleca tym płatnikom zgłaszanie ewentualnych szkód w urzędach skarbowych, poczem po ustaleniu stanu faktycznego władze skarbowe postąpią tak samo jak z poszkodowanymi rolnikami, tj. faktycznie poszkodowani uzyskają ulgi w zakresie, jaki zostanie ustawowo czy też w drodze rozporządzenia ustalony.

Także co do tych płatników urzędy skarbowe otrzymały jednak polecenie wstrzymania kroków egzekucyjnych w razie umotywowanego zażalenia z powodu poniesionej szkody.

Nadmieniamy wkońcu, że wedle miarodajnego oświadczenia władze skarbowe traktować będą sprawy, związane z powodzią po obywatelsku i w jak najszerszym zakresie, który dopiero zostanie ustalony.

Przedwczesne zażalenia czy zarzuty nie są przeto jeszcze w tej chwili uzasadnione.

* * *

Podając te uwagi do wiadomości naszych Czytelników zauważamy, że oczywiście w razie

dostrzeżonych uchybień przysługuje interesowanemu prawo zwrócenia się do władzy nadzorczej, jaką jest właściwa Izba Skarbowa.

Konferencja starostów w Tarnowie.

Z Tarnowa donoszą: Pod przewodnictwem p. starosty powiatu tarnowskiego Mieczysława Lissowskiego odbyła się konferencja starostów powiatów: bocheńskiego, brzeskiego, ropczyckiego, dąbrowskiego i mieleckiego, przy udziale delegatów Wojewódzkiego Komitetu dla Powodzi pp. radcy Milanicza i dra Goldringera, oraz Insp. Okr. Pracy p. Czerneckiego. W konferencji brał udział również p. prezydent miasta Tarnowa dr. M. Brodziński.

Konferencja miała na celu porozumienie się starostów co do jednolitej organizacji Komitetów, następnie omawiano normy żywnościowe i ustalono zasadę odpłatności za świadczenia, niesione powodziarom. Poza tem ustalono, że pomoc ma trwać do lipca 1935 roku.

Doniesienie powyższe nie wyjaśnia, jak rozumieć należy zasadę odpłatności. Sprawa jest zasadnicza i wymaga wyjaśnienia.

Pomoc Polonii amerykańskiej.

Nowy Jork, 17 sierpnia. (PAT). Polonia amerykańska w dalszym ciągu wykazuje wielką ofiarność na rzecz powodziarzy. Składki na ten cel rosną z każdym dniem. Kolonia polska w Nowym Jorku zebrała już ponad 20.000 dol., z czego przeszło 15.000 dol. złożono na ręce konsula generalnego R. P. Żydzi polscy w Ameryce utworzyli osobną listę ofiar.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. Stanisław Kozaczka, Wólka Grądzka p. Bolesław. Szczegóły nieszczęścia w okolicach Bolesławia przedstawiliśmy szczegółowo w Nr. 209 z 2 sierpnia br. Numer dołączamy. W sprawie niedostatecznej pomocy należy interwenjować ewent. w Komitecie powiatowym.

Przy zamawianiu pojedynczych egzemplarzy „Głosu Narodu” należy równocześnie nadawać 20 gr. za każdy numer dziennika i opłatę pocztową 10 gr od egzemplarza.

Samobójstwo polityczne

Trzeba jednak zapisać na dobro naszej opinii publicznej, że, zdając sobie sprawę z sytuacji politycznej i gospodarczej państwa, wypowiada się, co prawda, nieśmiało za wcześniejszym zwołaniem Sejmu. Życzenia w tym względzie kierowała względnie kieruje w dwie strony: pod adresem rządu i tych czynników, które dziś wywierają decydujący wpływ na bieg spraw państwowych, a także pod adresem opozycji, która zamiera w bezruchu i nie daje znaku życia. W tym drugim wypadku chodzi o pobudzenie partii opozycyjnych do ujawnienia choć minimalnej działalności w sprawach o znaczeniu ogólnopaństwowym. Opinię wiele już nie obchodzą fraszki międzypartyjne czy wewnętrzno-partyjne, ale chciałaby widzieć opozycję tam, gdzie rozgrywają się sprawy pierwszorzędnej wagi, decydujące o kierunku naszej polityki wewnętrznej i zagranicznej.

Nikt nie powie, ażeby nie działały się w Polsce rzeczy, które domagają się wielkiej czujności ze strony społeczeństwa. Nikt nie powie także, aby społeczeństwu nie należało się wszechstronne wyjaśnienie różnych spraw, celowo zaciemnianych, albo wprost ukrywanych przed nim. Bez względu na to, jaki jest obecny Sejm, to jednak trzeba się zgodzić z tem, że jest on jedynym, bądź co bądź, terenem, gdzie te wszystkie sprawy mogą znaleźć choć częściowe wyjaśnienie. A gdyby to nawet nie nastąpiło, to opozycja powinna dać w nim wyraz swym poglądom na aktualne dziś zagadnienie oraz zaznaczyć mocno i jasno swe zapatrywania na rozgrywające się wydarzenia i ewentualne ich konsekwencje.

Tak czy owak w dążeniu opinii publicznej do zwołania Sejmu odzywa się zdrowy instynkt narodu, który jednak chciałby wiedzieć, co się około niego dzieje, dokąd go się prowadzi i za co kiedyś będzie musiał płacić.

Z informacji, otrzymanych wczoraj, trudno przypuszczać, ażeby rząd zdecydował się na wcześniejsze zwołanie Sejmu. Przyzwyczajono się rządzić bez niego, a im dłużej trwa stan obecny w państwie, to owo przyzwyczajanie staje się drugą naturą.

W obecnych warunkach i przy tych nastroszeniach, jakie dominują na rządzącym Olimpie, można się wszystkiego spodziewać, lecz nie wcześniejszego zwołania Sejmu. Prawdopodobnie i w tym roku powtórzy się historia, stosowana wciąż ubiegłych lat. Sejm budżetowy Sejmu zwołana będzie z pewnością w końcu października, poczem będzie odroczona na miesiąc, aby jeszcze bardziej skrócić okres obradowania Sejmu.

Jeżeli więc na inicjatywę rządu w sprawie przyspieszenia sesji sejmowej nie można liczyć, to winny ją podjąć kluby opozycyjne. Nawet wówczas, gdyby nie miała widoków powodzenia. Bo i wówczas nie byłaby jakąś jałową demonstracją, ale wyrazem troski o państwo. Nie można wszystkiego zwać na rząd, a później stojąc wobec faktów dokonanych, ograniczać się do roli krytyków, roli tem wygodniejszej, że rzeczy zrobionych nie da się już odrobić.

Gdyby nawet nie było innych spraw, jak powódz i jej konsekwencje, które bardzo poważnie zaciągają nad sytuacją gospodarczo-finansową państwa, oraz zagadnienia z polityki zagranicznej, to już te dwie, zdaniem naszym, są zupełnie wystarczające, by skłonić opozycję do wyjścia z dotychczasowego kwietyzmu i do podjęcia inicjatywy o zwołanie Sejmu. Można nawet nie być zbyt wysokiego mniemania o naszej opozycji, sądzić jednak trzeba, że umiałaby powiedzieć na prawdę coś ciekawego i wartościowego w obu tych interesujących sprawach. Jeżeli zainteresowanie niemi jest w społeczeństwie bardzo duże, jeżeli w tej chwili skupiają one uwagę całej opinii publicznej, budząc najrozmaitsze uczucia do głębokiego zaniepokojenia włącznie, to chyba sprawy te

nie mogą, nie powinny być obojętne dla tych, którzy choćby z tytułu piastowanych mandatów mają obowiązek wykazywania większej troski o kwestje państwowe, nawet gdyby istniejące warunki polityczne nie sprzyjały temu, albo stwarzały przeszkody trudne do przezwyciężenia.

Leży to nawet w bezpośrednim interesie opozycji, która przez swą taktykę, brak inicjatywy i energii poprostu sama przekreśla się w oczach opinii publicznej. Przecież ten stan rzeczy musi doprowadzić do tego, że opinia zupełnie zapomni o istnieniu partii

Dwa nowe symbole w Genewie

Od pięciu dni t. zw. świat polityczny ma nowy temat do znaczących rozmów, tajemniczych uwag i wogóle sensacji.

W dniu 14 sierpnia br. paryska agencja Havasa ogłosiła z „miarodajnego” miejsca w Genewie, że Stany Zjednoczone A. P. zamiast „obserwatora” ustanowią obecnie przy genewskim areopagu świata osobnego „wysokiego komisarza”. Dodano również ze znaczącym podobno bardzo wiele naciskiem, że na stanowisko to upatrzony jest minister p. Hugh B. Wilson, dotychczasowy poseł amerykański, przy rządzie szwajcarskim, a to z tej racji, że mr. Wilson jest — oczywiście — pierwszorzędnym znawcą wszystkich spraw Ligi, a jako taki będzie mógł ze szczególnym pożytkiem spełnić postawione mu obecnie zadanie.

Sprawa ta istotnie nie jest ani zwyczajną ani tak zupełnie bagatelną. Interesującą jest również jej strona prawna. Mianowanie „wysokiego komisarza” przy Lidze Narodów jest bowiem całkowitą nowością w dziedzinie prawa międzynarodowego z tego względu, że dotąd znani są tylko „akredytowani posłowie” i to ze strony państw, będących członkami Ligi Narodów, a Stany Zjednoczone A. P. — jak wiadomo — stworzyły wprowadzić przez swego prezydenta Woodrowa Wilsona tę instytucję genewską, ale na jej członka nie zgłosił się. — Utworzenie przeto obecnie przez Stany Zjednoczone A. P. urzędu czy też godności „wysokiego komisarza przy Lidze Narodów” jest więc pośrednio jakby wstydliwym porzuceniem dotychczasowego stanowiska i pierwszym, na razie połowicznym krokiem, do

wejścia Stanów Zj. A. P. w skład Ligi.

Zanim to kiedyś, może już w niedalekiej przyszłości nastąpi, pojawienie się w pałacu nad Lemanem nowej postaci czy formuły dyplomatycznej o nazwie „wysoki komisarz Stanów Zjednoczonych A. P. przy Lidze Narodów” będzie niewątpliwym znakiem tego, że wbrew horoskopom stawianym zwłaszcza w Berlinie, a także w Tokio

LIGA NARODÓW DOZNAŁA WZMOCNIENIA

ze strony rządu i państwa, które, nie mówiąc o jego zasobach gospodarczych, wojskowych i moralnych, jest wyrazicielem przeszło 100 milionów obywateli. Oprócz tego w Genewie podobno już około 10 września br. dokona się jeszcze jedno misterjum, w którego możliwość jeszcze nie tak dawno mało kto skłonny byłby uwierzyć.

Zjawi się tam mianowicie — co w tej chwili uchodzi już za pewnik — drugi dotykający symbol międzynarodowego renesansu politycznego, nie „obserwator” i nie „wysoki komisarz” — nawet, ale pełnoprawny członek genewskiej instytucji: Sowiecka Rosja w imieniu swych 160 milionów obywateli, obwieszczająca światu, iż oto statuty międzynarodowej współpracy uznaje bez zastrzeżeń za obowiązujące także dla siebie i gotowa jest ponosić odtąd wszelkie z tego wynikające konsekwencje.

Ze to w każdym razie jest wydarzeniem znaczącym i powagę trybunału genewskiego podnosi, nie może ulegać żadnej wątpliwości.

Dlaczego to się teraz dzieje, dlaczego dopiero w 1934, a więc w 14 lat po utworzeniu instytucji genewskiej, zarówno Ameryka, jak Rosja decydują się na wyrzeczenie się niejako swego odosobnienia i na złożenie wspólnej ofiary na rzecz idei współpracy i współżycia, która aż dotąd zwalała (Rosja sowiecka), albo uważała za rzecz sobie obcą (Stany Zjednoczone A. P.)?

Byłoby może przesada twierdzić, że jest to wyłączna zasługa: Hitlera, że jest następstwem utrwalenia się w środku Europy systemu nieobliczalnego awanturnictwa, któremu

opozycyjnych i zlekceważył je nawet wówczas, gdy będą usiłowały odegrać się w jej oczach, odzyskać dawną popularność i stracone znaczenie. Ku temu idzie i dziwić się należy, że nie zdają sobie z tego sprawy przywódcy opozycji.

Sejm powinien być zwołany wcześniej, bo istnieją sprawy, które tylko w nim mogą być wszechstronnie oświetlone. To opozycja winna uważać za swe najpilniejsze zadanie. Może jej zabiegi w tej sprawie nie odniosą pożądanego skutku, to inna kwestja. Ale nie wolno patrzeć obojętnie na to, co się dzieje, i rezygnować z przysługujących pałom uprawnień. Opozycja zaś tak czyni, popełniając przez to samobójstwo polityczne.

A. D.

kto żył musi się przeciwstawić. To pewnie jednak, że zarówno Ameryka jak Rosja widzą także swój żywotny interes w tem, aby w każdym razie wzmocnić ten czynnik pokoju i ładu, jakim bądźco bądź jest Liga Narodów już w samem swem założeniu.

Być może, iż dla Waszyngtonu i Moskwy ostatecznie decydującym stał się ten moment, że odzywające się coraz głośniejsze na kontynencie azjatyckim — Ameryka i Rosja są bardzo żywo interesowane — hasło: Azja dla Azjatów, coraz wyraźniej w praktyce oznaczać zaczęło: Azja dla Japończyków.

Powitanie „wysokiego komisarza Stanów Zjedn. A. P.” i stałego członka Rosji sowieckiej w Genewie będzie zaś nad Lemanem tem skwapliwsze i gorętsze, że także stara Europa coraz dokładniej rozpoznaje istotny cel hitleryzmu: Europa dla Niemców. Gdy przeto Japonia i Niemcy wyszły z Ligi Narodów, aby uzyskać swobodę ruchów dla swych zamysłów, z pewnością niezgodnych z założeniami Ligi, dwaj inni niewątpliwie możniejsi od nich musieli sobie powiedzieć: dotąd a nie dalej.

Miejmy nadzieję, że ludzkość odniesie z tego istotną korzyść. (ab)

O czem piszą inni?..

S. p. Aleksander Lednicki.

We czwartek odbył się w Warszawie pogrzeb śp. Aleksandra Lednickiego, zmarłego tragiczną śmiercią przed kilku dniami. Pogrzeb odbył się przy udziale licznej publiczności, a książę arcybiskup Ropp, który prowadził kondukt, zaprzeczył kategorycznie w swem przemówieniu, jakoby zmarły był masonem.

Jaka w Warszawie panuje atmosfera w związku ze sprawą Żyrardowa, niech świadczą o tem artykuły, jaki się ukazał w jednym z tamtejszych brukowców o pogrzebie ś. p. Aleksandra Lednickiego. Pismo to napisało, że trumnę złożono do grobu „przy udziale

najbliższej rodziny oraz przedstawicieli wielkich spółek i towarzystw przemysłowo-handlowych, których śp. Lednicki był członkiem zarządu lub rad nadzorczych”.

„Czas” charakteryzuje tę metodę walki ze zmarłym jako ohydne kłamstwo i nikczemność. poczem pisze, że wielotyśieczny tłum, biorący udział w pogrzebie

„...a cichą milczącą demonstracją chciał dowiedzieć, że w wielu serech i w wielu umysłach pozostało przekonanie, że odszedł nie mason, nie aferzysta, ale człowiek zasłużony i prawy. Stargany życiem, złamany przeciwnościami, zaszczytny przez prasę brukową w chwili gdy już z racji wieku i ciężkiej choroby serca i tak znajdował się nad grobem”.

Pismo to domaga się dalej, aby podjęta została akcja w obronie honoru zmarłego:

„Obowiązkiem tych wszystkich, którzy śp. Zmarłego znali a przedewszystkiem Jego syna, zasłużonego uczonego, profesora Wacława Lednickiego jest domagać się wyjaśnienia prawdy, całej prawdy. Nie jakichś ogólników, komunikatów czy inspiracji prasowych, ale faktów, ale tekstów, ale dowodów. Wszystkich faktów, wszystkich tekstów, wszystkich dowodów, któreby pozwoliły każdemu i wszystkim wyrobić sobie sąd o tej tragicznej sprawie. Bo są jeszcze ludzie, którzy nie wierzą pierwszemu lepsznemu bombowcowi i nie chcą wierzyć, że najlepszy z ludzi są szalbierzami i oszustami”.

Kłopotliwe pytania.

Powracając jeszcze do afery Żyrardowskiej „Gazeta Warszawska” stawia następujące pytania:

„Dlaczego Boussac’owi tak długo udawady się jego nieczyste machinacje, dlaczego rządu obecne dopiero po ośmiu latach zdecydowały się przeciw tym machinacjom wystąpić?”

Druga niejasność tkwi w układzie, zawartym przez polskich akcjonariuszów z p. Boussac’iem. Tu znowu pytanie brzmi:

Czy rząd nie wiedział o tem, że toczą się takie pertraktacje, czy dowiedział się o nich dopiero po ich zakończeniu?”

Dalsze uwagi „Gazety Warszawskiej” w tej sprawie brzmią, jak następuje:

„Sprawa ta będzie zapewne jednym z najbardziej momentów w procesach przed sądami koronnymi, partyjnymi i honorowymi, jakie dookoła sprawy Żyrardowskiej się prowadzą. Na razie możemy tutaj pośrednio tylko zauważyć, że taka sytuacja, w której ludzie, należący do obozu rządowego i zajmujący w nim poczesne stanowiska, bez wiedzy rządu, za jego plecami prowadziliby układy z czynnikami obcymi w sprawie, mającej nie tylko prywatno-gospodarcze, ale i polityczno-finansowe znaczenie, — że taka sytuacja wydaje nam się zgola nieprawdopodobną. Wiadomo powszechnie, że komitet akcjonariuszów polskich w dotychczasowym biegu sprawy Żyrardowskiej bardzo blisko współpracował z czynnikami rządowymi. Czyżby ten komitet powążył się zarzucić tę współpracę w samym finale i przystąpił do układów zupełnie na własną rękę?”

Pytania są, przyznajemy, bardzo kłopotliwe, wymagają jednak jasnej odpowiedzi!

Echa wywiadu i komentarze.

W związku ze swym wywiadem, ogłoszonym w „Nowym Dzienniku”, któremu to wywiadowi poświęciliśmy przed kilku dniami artykuł wstępny, nadesłał poseł Brodacki do redakcji tego pisma oświadczenie, prostujące niektóre ustępy wywiadu.

A więc jeżeli chodzi o stosunek do rządu, miał powiedzieć poseł Brodacki przedstawicielowi żydowskiego pisma, że

„stronictwo nasze (ludowe) jest wrogiem obecnego systemu rządzenia i wobec tego, ktokolwiek by w Polsce rządził metodami i sposobami, stosowanymi po maju 1926 r. Str. ludowe zbudowane na zasadach demokracji parlamentarnej, stałoby w opozycji do takiego rządu”.

Oświadczenie posła Brodackiego w sprawie żydowskiej, oświadczenie, zredagowane przez niego, a nie nieścisłe powtórzone przez żydowskiego dziennikarza, brzmi, jak następuje:

„Nawiązując do artykułu „Jasno i wyraźnie” zamieszczonego w „Piśmie” z 17/6 1934 Nr. 31, zwróconego przeciwko Żydom, zapytał p. Seclengut, co sądzi o tym artykule i wogóle stosunku Stronictwa do Żydów?”

Odpowiedziałem zgodnie z programem, że Stronictwo ludowe opiera swój stosunek do mniejszości narodowych na zasadach sprawiedliwości i zgodnego współżycia, a potępiając wszelkie ucisk i bezprawie, żąda wzajemnie od wszystkich obywateli rzetelnego spełniania ich obowiązków wobec państwa.

Artykuł odnośny w „Piśmie” uważam wobec tego za żądanie rewizji programu w stosunku do Żydów.

Redakcja „Piasta” zamieściła tenże — zdaniem mojem — ze względu na ważność problemu żydowskiego i jego aktualność, jako artykuł dyskusyjny, ile, że władze naczelne stronnictwa dotąd nie odstąpiły od stanowiska określonego w programie. Zaznaczyłem również, że wprawdzie w dniu 18/8 zbiera się Nacz. Kom. Wyk., ale dla załatwienia spraw organizacyjnych, w jesieni ma się zebrać Rada Naczelna, a wówczas niewątpliwie obok innych ważnych i aktualnych spraw także sprawa rewizji programu znajdzie się na porządku dziennym obrad”.

Tyle o oświadczeniu posła Brodackiego, które, mówiąc nawiasem, tak samo nam nie trafią do przekonania, jak jego wywiad. Teraz zajmniemy się komentarzem do wywiadu, jaki znaleźliśmy w „Kurjerze Porannym”. Omawiając „żydowskie” wynurzenia posła Brodackiego, pismo to robi następującą uwagę:

„Jakie względy kazaly posłowi Brodackiemu tłumaczyć się gęsto, a niezbyt zrezygnie z antysemitkich artykułów w tygodniku „Piast” nie wiemy i nie jesteśmy ciekawi wiedzieć”.

Jak widzimy, wywiad, udzielony „Nowemu Dziennikowi” stał się bardzo głośny. Żydzikują z niego dla siebie kapitał polityczny, a Stronictwo Ludowe nie jest z niego zadowolone...

Na ziemiach Replicy.

„Dni chorych” w parafjach diecezji tarnowskiej.

Dzięki iniekcjom ks. Biskupa Ordynariusza dr. Franciszka Lisowskiego i gorącemu apelowi diecezjalnego Instytutu Akeji Katolickiej w parafjach diecezji tarnowskiej zaczyna się odbywać coraz częściej rzewne „dni chorych” z wielkim pożytkiem dla chorych i. zdrowych. W dniach ostatnich odbyły się takie „dni chorych” w Mogilnie (w dekanacie grybowskiem) w Piotrkowicach (w dekanacie Tuchowskim) i w Szerzynie (w dekanacie bieckim). (KAP).

Delegacja polska

na międzynarodowy Kongres Eucharystyczny do Buenos Aires.

Na międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Buenos Aires wyjeżdża delegacja polska z ks. Kardynałem Prymasem Hlondem na czele. Poza tym w pielgrzymce biorą udział ks. Biskup Przeździecki, ks. Biskup Kubina i ks. Biskup Radoński. Wszelkich informacji, dotyczących pielgrzymki na Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Buenos Aires udziela Biuro Podróży „Francopol” Warszawa Mazowiecka 9. (KAP).

Biblioteka Żaluskich wraca do Polski.

Dzięki staraniom komisji rewindykacyjnej wraca do Polski z Sowietów księgozbiór biblioteki Żaluskich. Pierwszy transport wyniesie ma 15.000 tomów. Dowiadujemy się również, że w ciągu bieżącego roku komisja rewindykacyjna zakończy już ostatecznie swe prace.

500 spraw o urządzenie nielegalnych loteryj.

Do Wydziału IV karno-skarbowego Sądu okręgowego, wpłynęło blisko 500 spraw na tle urządzania nielegalnych loteryj, kół szczęścia i t. p. Zgodnie z przepisami ustawy karno-skarbowej za urządzanie nielegalnych loteryj grozi z art. 14 ustawy kara do 6 miesięcy więzienia i 20.000 złotych grzywny. Serja procesów o nielegalne urządzenie loterii znajduje się na wokandzie sądowej w końcu b. m.

Zatruta studnia rozsądnikiem tyfusu.

W Starym Bieruniu na G. Śląsku wybuchła groźna epidemia tyfusu, która przybiera zaskakujące rozmiary. Do baraków dla izolowanych codziennie przywożą po kilku chorych. Obecnie znajduje się tam ogółem 52 chorych na tyfus. Na podstawie przeprowadzonych przez władze sanitarne badań stwierdzono, że źródłem choroby jest studnia, położona w dzielnicy miasta, zwanej Kopcem. Ze studni tej czerpano wodę, którą rozłożono następnie mieszkańcom. Władze sanitarne zamknęły studnię i wystawiły przy niej posterunek policyjny.

Komornik eksmituje magistrat.

Magistrat m. Baranowiec zakupił przed paru laty 6 hektarów młodego lasu, położonego na krańcach miasta i należącego do hr. Rozwadowskiej. Cena wynosiła 73 tysiące złotych. Zakupiony teren przeznaczony został na park miejski. Dotychczas magistrat wpłacił na poczet należności za ten plac 45.000 zł., porobił aleje oraz korty tenisowe. Plenipotent hr. Rozwadowskiej, jej mąż Jaskold-Klepacki zwrócił się do magistratu Baranowiec o zezwolenie na przeprowadzenie przez ten park ulicy w celu uzyskania dostępu do gruntów, będących własnością hr. Rozwadowskiej, które zostały przeznaczone na parcelację budowlaną. Zarząd miasta prosił tej odmówił. Klepacki skierował sprawę do Sądu grodzkiego, który skargę oddalił, zaś Sąd okręgowy uchylił wyrok Sądu grodzkiego, i wydał Klepackiemu tytuł wykonawczy. W dn. 9 b. m. Klepacki przystąpił do intruzji z komornikiem. Starosta powiatowy zabronił dalszego wycinania drzew w parku i prosił o wstrzymanie się na dwa do trzech dni z wykonaniem tego tytułu ze względu na złożoną kasację. W dniu 11 bm. zarząd m. Baranowiec w wyniku złożonej kasacji uzyskał z Sądu okręgowego w Nowogrodku orzeczenie wstrzymujące wykonanie uprzednio uzyskanego przez Klepackiego tytułu wykonawczego.

—000—

WYBÓR WIKARJUSZA KAPITULARNEGO. Kapituła katedralna w Łodzi dokonała wyboru Wikariusza Kapitułarnego, czyli zarządcy diecezji do czasu powołania przez Stolicę Świętą nowego ordynariusza. Wikariuszem tym został ks. dr. Kazimierz Tomczak, biskup-sufragan diecezji Łódzkiej. (KAP).

Złóż ofiarę na Arcyb. Komitet Ratunkowy!

700-lecie parafii ludźmierskiej na Podhalu.

Rankiem 15 bm. w dniu święta Wniebowzięcia Matki Boskiej mimo niepewnej pogody ścigały tysiączne rzesze ludności góralskiej do Ludźmierza na uroczystości kościelne związane z dorocznym wielkim odpustem. W roku bieżącym uroczystości były imponujące, ponieważ równocześnie obchodzono 700-lecie istnienia parafii ludźmierskiej, założonej przez OO. Cystersów w r. 1234. Totóż na uroczystości te przybyły liczne rzesze pielgrzymów z okolicznych miejscowości, z Nowotarskiego, Zakopanego, Spisza i t. d. w liczbie około 15.000 osób. Główne uroczystości poprzedziły misje św., które trwały od wtorku, odprawione przez OO. Szymona Jarosza i Henryka Mrocza T. J. Przez kilka dni spowiadało kilkudziesięciu księży bezustannie. W samym zaś dniu święta Matki Boskiej przystąpiło około 8.000 osób do Sakramentów św.

W bieżącym roku uroczystości te zaszczylił swą obecnością Książe Metropolita Krakowski dr. Adam Sapieha, który przyjechał wieczorem 14 bm. Książe Metropolita w dniu tym spowiadał od 8-ej do 11 w nocy. Popołudniu uroczyste nieszpory odprawił O. Szymon Jarosz T. J. z Krakowa. W nocy miała odbyć się wielka procesja ze statua cudownej Matki Boskiej Ludźmierskiej na sąsiednie łąki, ponieważ jednak Dunajec w czasie ostatniej powodzi poczynił tu wielkie spustoszenie, musiano zaniechać tej uroczystości. Puszczano jednak w nocy z wieży kościelnej różnokolorowe rakiety i ogne sztuczne, które przedstawiały ładny widok.

W dniu święta Matki Boskiej rano mszę św. w asyście odprawił Opat OO. Cystersów O. Teodor Magiera. Uroczystą sumę pontyfikalną celebrował Książe Metropolita Sapieha w otoczeniu ks. prałata Kuliga, kanonika Kapituły katedralnej i wyższego duchowieństwa. Okolicznościowe kazanie w czasie sumy wygłosił kaznodzieja O. Jarosz z Krakowa. Po sumie

odbyła się wspaniała procesja dookoła kościoła prowadzona przez ks. prałata Kuliga. Za baldachimem postępowali przedstawiciele władz ze starostą nowotarskim Kornikiem na czele. Uroczyste nieszpory w dniu tym odprawił ks. Sojka Stanisław z Ludźmierskiego.

Na uroczystości te związane zarazem z 700-leciem założenia parafii przybyli ze Szerzycy: O. Teodor Magiera, Opat OO. Cystersów, przeor O. Franciszek Stano i O. Robert Cizek. Z ramienia władz świeckich obecni byli: starosta nowotarski Mateusz Korniak, delegat P. T. T. Edward Polak, sędzia sądu gr. w Nowym Targu Celewicz, em. sędzia Fr. Krawczyński z Nowego Sącza i wielu innych. Prócz tego przybyli: ks. prałat Leopold Brosik, diekan orawski z Czarnego Dunajca, ks. Jan Wefula z Ameryki, ks. ks. diekani Andraszowski spiski i Jan Tobolak nowotarski, ks. proboszcz J. Gacek z Leńcz i Jan Łaski z Witowa. Z lwowskiej diecezji przybył ks. Michał Szczep, nadto rektor seminarjum książe Stanisław Czartoryski. Ponadto przybyli wszyscy proboszczowie z diekanatu nowotarskiego, ze Spisza i Orawy w liczbie około 50 księży.

Niestrudzony orędownik parafii ludźmierskiej proboszcz tamtejszy, ks. Józef Styrylski dołożył wszelkich starań by uroczystości wypadły jaknajokazalej. Podejmował też serdecznie wszystkich gości skromnym obiadem.

Ruch w tym czasie w Ludźmierzu był olbrzymi. Kilka tysięcy furmanek przybyłych z dalszych okolic, stało na rozległych polach. — Wzdłuż drogi były ustawione stragany z dewocjonaliami, wypiekami i cackami. Około których krzwały się tłumy ludzi. Przeważnie górali. Na drodze była ustawiona brama powitalna na cześć Księcia Metropolity. Pogoda naogół dopisała. popołudniu tylko i wieczór padał drobny deszcz.

Kazimierz Dąbrowski.

Polacy z zagranicy na Jasnej Górze.

Na Jasnej Górze odbyło się dn. 15 sierpnia pożegnanie rodaków z zagranicy wracających stąd do domów rodzinnych, rozrzuconych po całym świecie. Częstochowa i Jasna Góra przygotowały się godnie do przyjęcia drogiej gości. Bramy powitalne i wygłaszane przy nich przemówienia przedstawicieli władz samorządowych, świadczyły o uczuciach miasta Częstochowy. Główne uroczystości odbyły się na Jasnej Górze, bo nie tyle Częstochowa sama, ile raczej Jasna Góra była celem pielgrzymki zagranicznych rodaków.

Już poprzedniego dnia wzięła część tych gości udział w nabożeństwie wieczornym na „szczybie”, które celebrował ks. biskup Kubicki z Sandomierza, wygłaszając następnie okolicznościowe przemówienie. Całą noc trwało wystawienie Najśw. Sakramentu. O północy uroczysta Msza św. celebrował przeor Jasnogórski O. Dom. Zienkowski, a eucharystyczne kazanie wygłosił ks. Dr. Stan. Buchała z krak. diecezji. Dn. 15 sierpnia byli zagraniczni Polacy gremialnie obecni razem z przedstawicielami władz polskich na pontyfikalnej sumie „u szczytu”, celebrowanej przez J. E. ks. Kardynała Hlondę, w czasie której o zasługach wychodźstwa polskiego dla starego kraju i Kościoła przemawiał ks. biskup T. Kubina.

O godz. 4 popoł. odbyła się w auli jasno-

górskiej pożegnania akademja. Chór katedralny wykonał wspaniałe „Gaude Mater Polonia” i „Pokraśniał świat” oraz „Regina Poloniae” ks. Dr. A. Chłondowskiego. — Następnie serdecznie powitał gości generał OO. Paulinów O. Pius Przeździecki. — O organizacji duszpasterstwa zagranicznego, o jego potrzebie i trudnościach referował ks. kan. Zborowski szef Kancelarii Prymasowskiej. Następnie przemówił p. Dr. Br. Smykowski, przedstawiciel Pol. Zjedn. Rzym. Katol. ze Stanów Zjednocz. na temat zasług religii katolickiej dla utrzymania polskości naszego wychodźstwa. — Mowca obecny z życiem emigracji polskiej potrafił tak dosadnie i rzeczowo ująć swoje przemówienie, że prawie po każdym zdaniu zrywały się burzliwe oklaski. Na akademji m. in. byli marszałek senatu p. Raczkiewicz, wojewoda kielecki i przedstawiciele polskiej Armji. — Kiedy wkońcu ks. Kardynał Hlond jako najwyższy duszpasterz zagranicznych rodaków chciał ich u stóp Jasnogórskiej Królowej pożegnać, wzruszenie nie pozwoliło mu przez chwilę przejść do głosu. Rodacy rozjeżdżali się z pod Jasnej Góry w szeroki świat unosząc w sercach niezatarte wspomnienie ojcowiskich, serdecznych słów wielkiego polskiego Kardynała Prymasa. Obecny.

—00—

Od środy dnia 15 b. m. w kinoteatrze „SZTUKA”

Film ten powinien zobaczyć każdy. Dzieło wysokiej kultury i nauki. Utrwalona na ekranie z przedziwnym realizmem tajemnica życia.

WROG WE KRWI

To nie suchy wykład kliniczny, to nie patetyczne moralizatorstwo — to barwna emocjonująca, dramatyczna całość wyjęta z życia. Z sugestyjnego tła wrażeń wyrasta rzeczywistość, bicie serca wielkiego miasta, z jego pracą, i jego pokusami, wir lokali zabawowych, sal tańcowych, barów, noenych kabaretów, ulice, kanały, fabryki, laboratoria, to tło i atmosfera tego wspaniałego filmu dźwiękowego. W arcydziele tem bierze udział elita aktorów europejskich oraz lekarze specjaliści. Realizował znany reżyser awangardy: WALTER RUTTMANN. Jedyny tego rodzaju film dźwiękowy z praktyki lekarskiej. Ceny miejsc popularne bez wyjątku dla wszystkich od 50 grosz.

Z całego świata.

Olbrzymi napływ pielgrzymów do Lourdes

Do Lourdes przybywają pielgrzymi w bardzo znacznej liczbie: tak np. 1400 pielgrzymów holenderskich, 230 islandzkich, 300 angielskich, 140 niemieckich, tysiące pielgrzymów z różnych dzielnic Francji, z Belgii przybywa nadzwyczajna liczba Belgów, następnie z Irlandji, Italji, z Oranu. Wszystkie te pielgrzymki z duchowieństwem, nierazko z ks. ks. Biskupami na czele. Doktor Vallet ogłosił w Journal de la Grotte „fakt cudownego uzdrowienia p. Raymonde Ledueq z Oye-Plage w diecezji Arras dnia 28 czerwca 1933 r. Uzdrawiona została ona z ciężkiej i skomplikowanej choroby lędźwi. Uzdrawiona przybyła tego

roku do Lourdes, przeszedłszy pieszo 19 kilometrów. Na 21 i 22 września zapowiedziany jest w Lourdes kongres byłych uczestników wojny światowej z armji francuskiej.

Admirał Byrd powoli nabiera sił.

Według ostatnich wiadomości nadeszłych z obozowiska antarktycznego t. zw. „Małej Ameryki” admirał Byrd, odnaleziony w swym odosobnionym posterunku przez ekspedycję ratowniczą, czuje się bardzo osłabiony. We czwartek wyszedł on poraz pierwszy na lód pierwsze kroki Byrda, pełne wahania i chwiejne świadczyły o jego wielkim fizycznym wyczerpaniu. Z opowiadania wynika, iż w schronisku swem cierpiał on bardzo od zima, gdyż już od czerwca przestał się posługiwać pie-

cykiem naftowym, który wydzielał trujący gaz. Mimo niezwykle ciężkich warunków atmosferycznych oraz wielkiego osłabienia, Byrd do ostatniej chwili przeprowadzał obserwacje meteorologiczne. Kierownik ekspedycji, która odnalazła admirała dr. Poulter, nie zdecydował jeszcze, kiedy będzie mógł odwieść go do obozowiska „Małej Ameryki” a to ze względu na osłabienie admirała, jak i na niebezpieczeństwo podróży samochodem gąsienicowym, którym posługiwała się ekspedycja.

Akrobacja w sowieckim szybownictwie.

Na lotnisku w Tuszynie dwóch znanych lotników szybowcowych Koszyc i Gawrysz wykonali na szybowcu konstrukcji Grybowskiego po raz pierwszy w dziejach lotnictwa szybowcowego figury wysokiego pilotażu „imielmanu” i „beezki”. Pierwsza figura polega na tem, że szybowiec robi t. zw. petlę i w kulminacyjnym punkcie petli kontynuuje lot na grzbiecie w odwrotnym kierunku, a następnie zamyka petlę, zajmując pozycję normalną. Druga figura polega na dwukrotnym przewróceniu szybowca na skrzydło podczas lotu poziomego.

Woły spowodowały zatonięcie 170 ludzi

Na rzecze Ganges w pobliżu Darihara wyrócił się prom i 170 osób utonęło. Zdolano uratować zaledwie 30 osób. Wypadek został spowodowany przez woły, które wystraszone kolyśaniem się promu, poczęły skakać do wody. Gdy woda dostała się do wnętrza promu, pasażerowie w panice zgromadzili się po jednej stronie pokładu, co spowodowało wywrócenie się promu.

6 milionów funtów szterl. wydobyto z zatopionego okrętu.

W r. 1917 niemiecka łódź podwodna zatopila w pobliżu północno-zachodniego wybrzeża Irlandji statek angielski „Laurentic”, na którym znajdowało się przewożone do Ameryki złoto w sztabach wartości 6 milionów funtów szterlingów. Admiralicji brytyjskiej w okresie od 1919 do 1934 r. udało się ze znajdującego się na dnie morskiem statku wydobyć złoto na sumę 5 milionów funtów. dalszych jednak usiłowań zaprzestano, bo kadłub statku wbił się z czasem zbyt głęboko w piasek dna morskiego i prace dookoła wydobywania reszty złota związane były z wielkimi niebezpieczeństwem. Obecnie prowadzone w większej tajemnicy 3-miesięczne prace, których na zasadzie specjalnej koncesji dokonała pewna prywatna firma nurków, dały pożądane rezultaty i pozostałe złoto wartości jednego miliona funtów zostało z dna morskiego wydobyte. Praca nurków była bardzo uciążliwa, albowiem musieli oni pracować na głębokości 120 stóp. Ze statku, który prowadził tę akcję złoto przeniesiono na statek transatlantyczny, zmierzający do Liverpoolu, a stamtąd przewieziono do Londynu, gdzie ulokowano je w skarbcu banku angielskiego.

—O-O-O—

DZWONEK STEROWCA — DZWONEM KOŚCIELNYM. W wieżycie kościoła pod wezw. Najświętszej Rodziny i św. Michała w Kesgrave koło Ipsich (Anglja) został zawieszony dzwonek, który dawniej należał do sterowca R. 101. Sam kościół został zbudowany na pamiątkę F. M. Rope, dowódcy eskadry, który tragicznie zginął przy katastrofie tego sterowca. Model tego ostatniego został zawieszony w kościele, metalowe części zbitego balonu zostały użyte do zrobienia drzwi. (KAP.)

TRAGICZNY ZGON LOTNICZKI. W miejscowości Wechta w Oldenburgu spadł niemiecki samolot sportowy. Pilot odniósł bardzo ciężkie rany. Towarzysząca mu Lucja Byczkowska, znana ze swych skoków na spadochronie poniosła śmierć na miejscu.

SAMOCÓD POD POCIĄGIEM. Na szosie między Hussum i Tlensburgiem (Schleswig nie miecki) wydarzyła się katastrofa samochodowa. Samochód osobowy z 5-ciu pasażerami do stał się na niezabezpieczonym przejeździe kolejowym pod koła pociągu osobowego. Lokomotywa ciągnęła samochód około 125 metrów po torze, rozbijając go doszczętnie. Jedna osoba została zabita na miejscu, cztery inne odniosły bardzo ciężkie obrażenia.

ZNISZCZYLI 890 DEPEZ TELEGR. W Chabarowsku (Daleki Wschód) odbył się sensacyjny proces 3 prawników tamtejszego telegrafu o umyślne niszczenie depesz. Los ten spotkał nawet depesze państwowe. M. in. zniszczono 890 depesz w ciągu 10 dni. Winy skazano na więzienie od 1 do 7 lat.

STANGRET PIĘCIU PAPIEŻY. Rinaldo Lachini, leżący obecnie 98 lat został zdymisjonowany. Służył on jako stangret w Watykanie w ciągu pontyfikatów pięciu Papięży. Ostatnio był stangretem Ojca Św. Piusa XI, dopóki konne powozy nie zostały zastąpione samochodami. Zasłużony ten stangret papieski otrzymał od Ojca Św. Piusa XI emeryturę i uznanie za długą i wierną służbę woźnicy watykańskiego.

—000—

Teatr.

Nowa dyrekcja teatru w Toruniu.

Dawny Teatr Narodowy w Toruniu przystosował się obecnie pod względem wewnętrznym i formalnym, zmieniając dawną swą nazwę na **Teatr Ziemi Pomorskiej**. Będzie on służył propagandzie sztuki i kultury polskiej w Toruniu, Grudziądzu, Gdyni i Gdańsku. Kierownictwo teatru objęli: znany artysta dramatyczny **Władysław Bracki** i były sekretarz teatru krakowskiego, **Stefan Kordowski**. Zarówno więc dyrekcja, jak i kierownictwo literackie (dr Leopold Kielanowski, były kierownik lit. teatru lwowskiego), kierownictwo artystyczne (Teofil Krassowski) i cały, liczny zespół wybitnych aktorów i aktorek, dają pełną gwarancję, że rozbudowany obecnie ideowo teatr w Toruniu spełni swoje ważne zadanie.

a. w.

Kino.

Z kin krakowskich

APOLLO. „Noc dla ciebie”. Film ten, produkcji czeskiej, jest komedią muzyczną, w rodzaju wodewilów lub fars bulwarowych, wywodzących swój ród z nad Sekwany. Interesująca akcja, przeplatana humorystycznymi scenami, toczy się w Pradze, choć z równym powodzeniem mogłaby rozgrywać się w Londynie czy Nowym Jorku. Komedję tę wyreżyserował zgrabnie i kulturalnie Karol Anton, znany w Czechosłowacji twórca wybitnych filmów dramatycznych. Rolę główną odgrywa z wdziękiem i humorem Lida Baarowa, jako piękna i płoża żona bogatego fabrykanta samochodów. Film w języku czeskim.

ŚWIT. „Dolina trwogi”. Obraz ten, przeznaczony głównie dla młodzieży, należy do kategorii dramatów sensacyjno-awanturnych, które w finale przynoszą zwycięstwo sprawiedliwości. W akcję, toczącą się na tle pięknych i malowniczych plenerów Arizony, wpleciony jest wątek romantyczny, dlatego też na zakończenie przygód, po poskromieniu bandy opryszków, główny bohater zdobywa nagrodę w postaci rączki i serca nadobnej dziewczyny, jak to zwykle bywa w filmach tego typu. Postać pogromcy opryszków odgrywa znany z filmu „Wschód słońca”, George O' Brien, a wybraną jego serca jest miła aktorka szwedzka, Greta Nissen.

UCIECHA. „Niebieskie ptaki”. Jest to film sensacyjny, wytwórni Sascha-Pan-Film w Wiedniu, zajmujący wyreżyserowany przez Rudolfa Katschera. Dramat rozgrywa się w środowisku wielkiego przemysłu naftowego, dlatego też reżyser w początkowych scenach zastosował zreczyn montaż wizualny i dźwiękowy, obrazujący życie kopalni naftowej. Naogół akcja filmu jest ciekawa, choć grzeszy zbyt dużą rozciągłością. Dobrze spisują się wykonawcy ról głównych: Gerda Maurus, Oskar Homolka, Paweł Hartmann i Piotr Lorre. Fotografia czysta, udźwiękowienie dobre. Film w języku niemieckim.

WANDA. „Ja mam temperament”. Znany reżyser amerykański, Raoul Walsh, dał nam w swym najnowszym obrazie jeszcze jedną odmianę historii o Kopciuszku, który znajduje swego królewicza. Tym razem jest to słuchaczka seminarjum nauczycielskiego (Marion Davies) która przez radio zakochuje się w śpiewaku i postanawia skończyć z karierą nauczycielską, a zacząć — artystyczną. Jedzie więc ze śpiewakiem do Hollywood, a po drobnych nieporozumieniach zostaje „gwiazdą” i zdobywa ukochanego. W filmie tym jest kilka scen pełnych rozmachu, oraz dobre połączenie obrazu z dźwiękiem, jak np. scena na dworcu lub śpiew do radia podczas ubierania się. Ładnie opracowany muzycznie jest sen Sylwii. Śpiewak radiowy Bing Crosby jest sympatycznym chłopcem i ma ładny głos. Pod względem dekoracyjnym film ten należy do najefektowniejszych, jakie widzieliśmy w ostatnim sezonie.

Sport.

W PUNKTACJI POLSKA NA OSTATNIEM MIEJSCU W MAGDEBURGU. Dotychczasowa punktacja pływackich mistrzostw Europy w Magdeburgu jest następująca: 1) Niemcy 50 pkt., 2) Węgry 39 pkt., 3) Włochy 11 pkt., 4) Francja 9 pkt., 5) Czechosłowacja 5 pkt., 6) Holandia 4 i pół pkt., 7) Anglia 4 pkt., 8) Szwecja 2 i pół pkt., 9) Danja 2 pkt., 10) Polska 1 pkt. Pozostałe państwa bez punktów.

REPREZENTACJA MOSKWY ZWYCIĘŻA REPREZENTACJĘ TURCJI. W Moskwie wobec 40 tys. widzów reprezentacja Moskwy odniosła zwycięstwo nad reprezentacją Turcji 3:0. W spotkaniu międzypaństwowym Turcja uległa ZSRR 1:2. — W międzypaństwowych wodach pływackich ZSRR pokonał Turcję 24:11, a w waterpolo triumfowała również drużyna rosyjska 14:0. — W walce francuskiej

Królowa Dunaju.

(Z WYCIECZKI MOTOCYKLOWEJ).

Rozlany szeroko Dunaj srebrzy się poza brzegami sadami, w których pracują w zabawnym fartuchu przybrani chłopcy. Zdała bodaj niebo pielowce. Na pięknej wyspie na Dunaju wśród setki kominów fabrycznych: to przedmieście ogrodów różanych i parków urządzone kryty Pesztu. Wpadamy na nie między chaos aut ciężarowych, rowerów, koni, linuzyn, tramwajów. Niechętnie schodzący z 70 km. szybkości na 40 i wyciągamy całą uwagę na ruchliwych ulicach.

Kto widział Budapeszt jak ja, dzieckiem jeszcze, i zapamiętał jego endowe położenie i zabytki, przy następnym przyjeździe zdumiewa się na nowo. Słusznie nazywają to uroczym miastem, jednym z najpiękniejszych na świecie, a trzecim co do piękności w Europie po Konstantynopolu i Lizbonie.

Rozdzielone olbrzymią rzeką: górzysta Buda i równinny Peszt idą o lepsze w zabytkach i luksusowych urządzeniach. Z pięciu mostów najpotężniejsze są: Franz Josef Brücke, Elisabeth Brücke i Lauschild Brücke, które koncentrują najżywszy ruch miejski. Nieprzerwana wstęga ciągną pojazdy, wśród których dominują szybkie żółte tramwaje i olbrzymie błękitne autokary. Stałam umyślnie z kwadrans na skraju mostu, obserwując nieustanną wyjeżdżającą pracę policjanta wystawionego, jak na największy ogień pościków, na nawał rozjeżdżonych pojazdów. Wprost pojąć nie można, że ten błąd po upływie godziny nie dostanie pomieszczenia zmyśłów. Zapomniałam, że przyzwyczajenie jest drugą naturą człowieka!

Na wyniosłych pagórkach rozłożyła się malowniczo Buda, fascynując z oddali potężnym zamkiem, dziko piękną basztą rybacką, kościołem Krönungskirche i cytadelą na górze św. Gellerta. Na dole po stronie Pesztu nad samymi Dunajem wznosi się z wody majestatyczny gotyk parlamentu, jeden z najpiękniejszych okazów tego stylu na świecie.

Male, do 1/4 okrojone Węgry żyją jak Austria Wiedniem, dumą swoją, Budapesztem i żywią wytrwale jedyne swoje miasto, międzynarodowego olbrzymia, które zadowoli każdego, najwięcej rozgrymaszonego przybysza. Rozmach Budapesztu można porównać tylko z Wiedniem, Berlinem, Paryżem. Ulice szerokie wspinały, moc wytwornych sklepów, do przesady już luksusowe lokale i hotele dają obraz bogactwa kraju i mądrego nastawienia na turystykę zagraniczną.

W ogrodzie miejskim kryją się muzea i galeria obrazów oraz zakłady kąpieli. W parkach i ogrodach różanych i parków urządzone kryty baseny, plażę rzeczczą, eukierne letnie. Czystość wszędzie wzorowa, kwiatów moc, skwery utrzymane przepięknie. Ciekawy bardzo jest plac wolności, na którym zbiega się gwiazdzisto 7 ulic, gdzie ułożona jest z kwiatów mapa Węgier a naprzeciw, przy grobie nieznanego żołnierza wisi opuszczone do połowy masztu trójkolorowa węgierska flaga. Węgry bowiem są w stałej załobie po swoim rozbirozie. W urnie pod flagą umieszczono ziemię z terenów, zabranych przez trzy ościennne państwa: Czechy, Rumunię, Jugosławję, a przy niej wyryto słowa Mussoliniego: „Żaden pokój nie jest wieczny”. „Wir arbeiten und hoffen — powiedział mi jeden z kulturalnych Węgrów — i kiedyś flaga nasza wyjedzie na szczyt masztu”. Przyznac trzeba, że Węgry pracują i zadawają się na łan. Gdy do niedawna słyszało się o Budapeszcie jako o mieście drogiem, teraz zdumiewamy się niskimi cenami. Dwuosobowy bardzo przyzwoity pokój w hotelu kosztuje 6 pengő (6.80 złotych), obiad 80 fillerów do 1.20 p. Owoce w olbrzymim wyborze, śmiesznie tanie. Biedna, ubrania, obuwie niewiele więcej jak u nas.

Jedyną bolączką w mieście jest... język węgierski, który dla obcokrajowca jest zupełnie niechwytny: tylko w dużych restauracjach i sklepach można rozmówić się po niemiecku lub francusku a już np. z konduktorami w autokarach trzeba mówić na migi. Nieraz wystawialiśmy na ulicy przed jakimś szyldem, studiując napróżno niezrozumiałe hieroglify.

Budapeszt zasługuje na specjalną uwagę i opisanie jako miasto kąpieli, urządzonych z europejskim komfortem.

Gdy wieczór oświetlony reflektorami gród węgierski zapłonął morzem ognia, a na Dunaju grają syfony międzynarodowych statków, miasto zamienia się w bajkę z 1001 nocy, od której oczy trudno oderwać. Toteż z trudem wyrzucamy się na południe, gdyż niecierpliw Harley warczy i woła nas.

Zegnaj piękny węgierski grodzie!

MARJA SANDOZ.

Wizyta sowieckich lotników w Paryżu.

Do Paryża przyjechała w tych dniach sowiecka eskadra lotnicza, złożona z trzech aparatów. Na lotnisku w Le Bourget przedstawiciele lotnictwa sowieckiego wraz z komisarzem Unschielem na czele (oznaczony krzyżykiem) powitała kompania honorowa.

Ordery i odznaczenia w ZSSR.

Dla osobistości które zasłużyły się dla Sowieckim istnieje cała hierarchia orderów i odznaczeń: order Lenina, order Czerwonego Sztandaru, order Pracującego Czerwonego Sztandaru i order Czerwonej Gwiazdy.

Orderu Lenina udziela się tylko za nadzwyczajne zasługi i nagradzane są nim różne osoby i organizacje z dziedziny nauki, sztuki, przemysłu rolnictwa itp. Z pośród dotychczas odznaczonych orderem Lenina wymienić należy: kierownika sławnej wyprawy łamacza lodów „Czeljuskina”, prof. Schmidta, dowódcę pierwszego sowieckiego statostatu Prokofiewa, dyplomatyczną przedstawicielkę ZSSR w Szwecji, Kollatajową, zastępczynię ludowego komisarjatu oświaty RSFSR, Krupską, najlepszego

robotnika metalowego Donieckiego zaglebia Izotowa, profesora medycyny Zbarskiego, akademika Czaplygina, budowniczego elektrycznej centrali na Dnieprze akademika Wintera, ludowego komisarza sprawiedliwości RSFSR, Krylenkę, amerykańskich mechaników okrętowych Williama i Armstada, którzy brali udział w akcji ratunkowej dla Czeljuskinców i szeregu innych.

Orderem Czerwonej Gwiazdy odznaczane są osobistości wojskowe i cywilne za specjalne zasługi dla państwa i za waleczność. Odznaczaniem tem udekorowani zostali niektórzy budownicowie kanału pomiędzy Bałtykiem a Morzem Białym, znany polarny badacz Ustakow, towarzyszył jego Petrow, lekarz wojskowy Mandritow i szeregu innych pracowników w lotnictwie i przemyśle lotniczym, jak Niekrasow, inż. Poloski i inni.

Order Czerwonego Sztandaru mogą otrzymać osoby i oddziały wojskowe, które dały dowód męstwa i ofiarności. Ludowy Komisarz

wojny Woroszyłow odznaczony został już czterema orderami Czerwonego Sztandaru.

Order Pracującego Czerwonego Sztandaru otrzymują osoby, które położyły znaczniejsze zasługi w administracji państwowej i wogóle działalności publicznej. Wśród odznaczonych tym orderem jest kompozytor Ippolitow-Iwanow, artyści teatru akademickiego ZSSR, tenor Sibirin i sopranistka Njeżdauówna, profesor matematyki Kyselew i inni.

Wszystkie sowieckie ordery mają tylko jedną klasę. Za nowe czyny godne uznania odznaczono poprzednio osoby mogą uzyskać nowe ordery tego samego znaczenia lub ordery o znaczeniu większym. Odznaczeni korzystają ze specjalnych praw i przywilejów. Są naprzykład uwolnieni od płacenia podatków osobistych i dochodowych, otrzymują specjalną remunerację, bezpłatne bilety kolejowe i okrętowe dwa razy do roku, korzystają z ulg przy płaceniu czynszu itp.

Niedawno zaprowadzono nową formę odznaczeń. Odznaczonym przyznaje się tytuł „bohatera Związku Sowieckiego”. Tytuł ten udzielany jest za osobiste i zbiorowe zasługi dla państwa, o ile zasługi te mają charakter bohaterstwa. Tytuł ten przyznawano dotychczas tylko 7 wybitnym sowieckim lotnikom polarnym, którzy ocalili rozbitków Czeljuskina.

Z innych form odznaczeń zasługuje na uwagę „Honorowa broń rewolucyjna”, „Honorowy czerwony sztandar rewolucyjny” i „Honorowa rewolucyjna wojskowo-marynarska flaga”.

Rząd sowiecki ustanowił również honorowe nazwy, jak „bohater pracy”, „zasłużony działacz naukowy, techniczny, artystyczny, sportowy”. Tytuły te udzielane są za specjalne zasługi w poszczególnych dziedzinach życia publicznego.

Radio.

NOWY SEZON POLSKIEGO RADJA.

Z dniem 2 września Polskie Radio rozpoczyna nowy sezon programowy, który trwać będzie do dnia 1 marca 1935 r. Jako instytucja artystyczna w swej działalności programowej Polskie Radio zmienia zasadniczo układ swoich programów trzy razy do roku.

Nowy program przewiduje podział dnia na trzy odcinki. Audycja poranna trwać będzie od godz. 6.45 do 8, południowa od 11.57 do 13.30, popołudniowo-wieczorna zaś od 15.30 do 23.30. W ramach tych odcinków stara się Polskie Radio w miarę możliwości zaspokoić potrzeby zarówno mieszkańców wsi jak i miast oraz uwzględnić godziny pracy poszczególnych grup społecznych, nie zapominając również o tych, którzy są zmuszeni do pracy zarobkowej.

Pozatem w pewne dni tygodnia program radiowy będzie przedłużony, a mianowicie: we czwartek do godz. 13.45, gdyż w dniu tym transmitować radio będzie z Filharmonji Warszawskiej poranek szkolny, w sobotę zaś stacje radiowe będą czynne aż do godz. 1 w nocy, ze względu na przedłużenie muzyki tanecznej.

Program niedzielny trwać będzie 14 i pół godzin, program w dzień powszedni 10 godzin 45 minut. Tylko we czwartki i w soboty, program radiowy trwać będzie 11 godzin, względnie 12 godz. 15 m.

Programy stacji radiowych. Niedziela 19 sierpnia 1934 r.

Kraków, (304.3) G.: 8.30 Audycja poranna; 9.55 Program na dzień bież.; 10.00 Transmisja nabożeństwa ze Lwowa; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.03 Transmisja z Warsz.; 13.00 Pogadanka muzyczna: „Czem jest muzykalność”; 13.10 Muzyka lekka; 13.45 Pogadanka: „Podróż dookoła Polski za biletem okrężnym P. K. P.”; 14.00 Muzyka lekka z płyt; 14.30 Audycja muzyczna z Warszawy; 15.00 Feljeton rolniczy z Wilna; 15.15 Transmisja z Warszawy; 15.15 Koncert ze Lwowa; 17.00 Z cyklu: „Gawędy podhalańskie”; 17.10 Koncert solistów z Poznania i Warszawy; 18.00 „Wesoly reportaż ze wsi”; 18.15 Płyty; 18.45 Feljeton literacki; 19.00 Rozmaitości i komunikaty; 19.10 Program na dzień następny; 19.15 Transmisje z Warsz.; 21.00 Transmisja z Gdyni; 21.02 „Na wesolej lwowskiej fali”; 22.00 Skrzynka pocztowa techniczna; 22.15 Wiadomości sportowe; 22.30 Lokalne wiadomości sportowe i płyty; 23.00 Transmisja z Warszawy i Ciechocinka.

Lwów, (377.4) G.: 10.00 Nabożeństwo z Archikatedry obrz. łac. we Lwowie; 15.45 „Wystawa lniarsko-konopna we Lwowie”; 16.15 Koncert zespołu T. Serebryńskiego; 18.00 Anekdoty i fraszki; 21.12 Na wesolej lwowskiej fali 22.00 Skrzynka pocztowa techniczna.

Warszawa (1345) G.: 8.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 8.38 Gminastyka; 9.05 Dziennik poranny; 8.35, 8.53, 9.10, 9.25 Muzyka poranna z płyt; 9.55 Program na dzień bież.; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Komunikat meteor.; 12.05 Poranek muzyczny ze studja; 13.00 Pogadanka muzyczna; 13.10 Muzyka lekka; 13.45 Odczyt z Krakowa; 14.00

Płyty: 15.00 Feljton rolniczy z Wilna; 15.15 Transmisja dożynek ze wsi Michałów na Mazowszu; 15.25 Przegląd rynków produktów rolnych; 15.35 Transmisja dożynek; 15.45 „Wrażenia z wycieczki rolniczej do Danii”; 15.50 Transmisja dożynek; 16.15 Koncert ze Lwowa; 17.00 „Przegląd teatralny”; 17.10 Koncert solistów; 18.00 Fragment teatralny; 18.15 Płyty; 18.45 „Wybuch wojny — wspomnienia”; 19.00 Rozmaitości; 19.10 Program na dzień następny; 19.15 Koncert popularny; 20.00 Myśli wybrane; 20.02 Feljton aktualny; 20.12 Koncert solistów; 20.50 Dziennik wieczorny; 21.00 Transmisja z Gdyni; 21.02 Na wesołej lwowskiej fali; 22.00 Skrzynka pocztowa techniczna; 22.15 Wiadomości sportowe; 22.30 Muzyka z płyt; 23.00 Wiadomości meteorol.; 23.05 Muzyka taneczna.

Katowice, (295.8) G.: 15.25 Skrzynka pocztowa.

Co słychać w Krakowie.

Sobota 18: Heleny ces., Wawrzyna, Leona. Wschód słońca 4.22, zachód 18.57. Długość dnia 13 godzin i 59 min.
Niedziela 19: 13 po Ziel. Św. Jana Ewales, Juljusza i Ludwika z Tul. bp. Wschód słońca 4.24, zachód 18.55. Długość dnia 13 godzin i 56 min.

—oo—

FRANCUSKA WYCIECZKA PROPAGANDOWA po Austrii, Czechosłowacji i Polsce zwiedzała w dniu wczorajszym nasze miasto oraz wybrała się do Wieliczki. Uczestnicy wycieczki odjeżdżają do Warszawy dzisiaj popołudniu.

POWRÓT UCZNIÓW Z PORĘBY WIELKIEJ. Uczniowie z państw. gimnazjów krakowskich, którzy wysłani zostali na sezon II. do Kolonii w Porębie Wielkiej przez „Tow. Kolonij wakac. dla uczniów gimnazjów m. Krakowa” powracają do Krakowa dziś o godz. 6.30 wieczorem wprost na dworzec krakowski. Z uczniami krakowskimi powraca grupa uczniów-kolonistów z polsk. gimnazjum w Gdańsku. Wszyscy uczniowie po miesięcznym odpoczynku na Kolonji i racjonalnym odżywieniu powracają zdrowi z dużym zasobem sił fizycznych i moralnych do nowej pracy szkolnej.

NA WCZORAJSZYM TARGU placono następujące ceny: mleko niezbier. litr 0.14—0.18, kwaśne 0.10—0.15, śmietana 0.80—1.20, śmietanka 0.50—0.60, ser zwyczaj. kg. 0.50—0.60, masło deser. 2.20—2.40, zwyczajne 1.80—2, jajka świeże sztuka 0.04—0.06, ziemniaki kg. 0.05, buraki ćwikł. 0.08—0.10, marchew 0.08—0.10, cebula 0.15—0.20, pietruszka z nacią 0.12—0.15, seler 0.15—0.16, pomidory 0.30—0.40, ogórki kopa 0.80—1.20, jabłka 1 kg. 0.20—0.60, gruszki 0.20—0.80, śliwki kraj. 0.30—0.60, węgierki 0.80—1, borówki litr 0.20—0.25, brzoszwy 0.20—0.25, kury sztuka 2—3.50, kaczki 1.50—2.50, gęsi 3.50—4.50, kureczka para 1.20—3, karp 1 kg. 2 zł., szczupak 3.50—4, lin 2 zł., brzana i leszcz 4 zł., węslane drobne i średnie 1.20—1.50.

KRWAWY PORACHUNKI OSOBISTE. Dn. 16 bm. popołudniu powstała na Stawach awantura i bójka między A. Wasikiem. lat 34, rolnikiem, Fr. Biedą, lat 29, a Albinem Kozłem, lat 26, rolnikiem i jego bratem Stanisławem z Kryspinowa. W chwili bójki Wasik zadał dwajście brzytwą w okolicy czoła i klatki piersiowej Stan. Kozłowi. Wymienionego Pog. Rat. odwiezło do Szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny, skąd po zaopatrzeniu pozostawiono go opiece domowej.

GOŚĆ — ZŁODZIEJEM. W. Chwała zam. przy ul. Czarnowiejskiej 24 doniosła policji, że przyjęła do swego domu nieznaną z nazwiska dziewczynę, napotkaną na ulicy, która korzystając z jej nieuwagi skradła garderobę, wartość 140 zł. i zbiegła w niewiadomym kierunku.

—000—

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ŚWIT: Dolina trwogi.
WANDA: „Ja mam temperament”.
APOLLO: Symfonia sere.
SZTUKA: „Wróg we krwi”.
UCIECHA: Niebieskie ptaki.
SLONKO: I. Kino — Moje marzenie; II. Rewja „Głolo ale wesoło”.
PROMIEN: Węgierska miłość i Noc w Budapeszcie.
ADRIA: Łódź A. L. 14. Nadprogram: rewja.
ATLANTIC: Sześć żon Henryka VIII.
BAGATELA: „Hotel studentów” reżyserji Turzańskiego, na scenie rewja „Jak się bawie to się bawie”.
KINO DOMU ŻOLNIERZA: Ulica potępionych dusz.

—00000—

Mapki orientacyjne Lasu Wolskiego.

Zarząd Lasu Wolskiego, doceniając znaczenie ruchu wycieczkowego mieszkańców

Pięć nowych stacji na linii Kraków — Miechów.

Prace około budowy linii kolejowej Kraków—Miechów postępują szybko naprzód. Do tej pory ukończono układanie torów na przestrzeni około 20 kilometrów, od stacji krakowskiej począwszy. Na całej tej przestrzeni a nawet znacznie dalej, stoją już budynki stacyjne i dworce kolejowe. Stacji gotowych jest pięć (od Krakowa poczynając): 1) Sudół, 2) Luczyce, 3) Słomniki, 4) Miechów i 5) Tunel, który jest zarazem stacją węzłową. Podtorze popro-

wadzone jest do Tunelu, zaś tor uклада się obecnie między Luczycami a Słomnikami. Na przestrzeni 20-tu kilometrów krąży już pociąg towarowy, dowożący potrzebną do budowy podsypkę, balast kamienny i materiały budowlane. Z końcem września nastąpi połączenie z linią Dąblin—Strzemieszyce, a z początkiem grudnia bież. roku otwarcie nowej linii dla ruchu komunikacyjnego.

—xx—

Okradzione mieszkanie letników.

NIEMILA NIESPODZIANKA PO POWROTCIE Z WYWCZASÓW WAKACYJNYCH.

Niejedna rodzina, wracając z letniska, z drżeniem serca otwiera drzwi od swego mieszkania, które na okres lata pozostawiła pod nieważną opieką sąsiadów, czy dozorcę domowego, a to w obawie, by nie stwierdzić nieproszonej wizyty złodziei.

Podobną przykrą niespodziankę przeżyła ostatnio p. Zofia Matzke, wdowa po lekarzu, zamieszkała w Krakowie przy placu Dominikańskim. Powróciwszy wraz z rodziną z letniska stwierdziła, że mieszkanie jej zostało do cna splądrowane przez zło-

dzici. „Kawalerowie wytrycha” dostali się do wnętrza przez wylamanie drzwi kuchennych. Łupem opryszków padła cała garderoba, futra, bielizna, srebro stołowe, różnego rodzaju biżuteria, jak: zegarki złote (5 sztuk) i srebrne, broszki, łańcuszki, kilka par złotych kolczyków, bransoletki itp.

Według obliczeń strata wynosi około 3 i pół tysiąca złotych.

Policja prowadzi dochodzenie celem ujęcia sprawców zuchwałej kradzieży.

—oo—

Od soboty dnia 18 bm. w kinoteatrze „Apollo”

Najnowsze arcydzieło austriackie w języku niemieckim!

SYMPFONJA SERC

(Die grosse Liebe)

rolach: słynna Hansi Niese oraz wielka artystka znakomici: Attila Hörbiger Betty Bird Hugo Thimig
Ilustrację muzyczną ułożył LANDAUER. Teksty śpiewne: P. HERZ. Reżyseria: Otto Ludwig Preminger. Film ten dla swej pogodnej treści cieszył się wszędzie olbrzymim powodzeniem!
UWAGA! Dla P. P. Urzędników, Wojskowych, Akademików za okazaniem legitymacji niższej III miejsc na pierwsze miejsca, z II miejsc na fotele.

Poranki: w sobotę dnia 18 b. m. o godzinie 3 popołudniu w niedzielę dnia 19 b. m. o godzinie 10 i 12-tej ceny miejsc od 50 groszy.

Krakowa do Lasu Wolskiego i biorąc pod uwagę trudności orientacyjne publiczności w tak obszernym parku leśnym, wykonał mapki orientacyjne Lasu Wolskiego w cenie po 20 gr. za sztukę. Mapki orientacyjne formatu kieszonkowego, wykonane na kartonie z panoramicznym widokiem na tytułowej stronie, z opisem miejsc godnych zwiedzenia w Lesie Wolskim i okolicy, z uwidocznieniem wszystkich, nawet najmniejszych chodników, dróg, polanami i t. p. są sprzedawane w kioskach i Zwierzyńcu w Lesie Wolskim, w autobusie prywatnym Wola Justowska—Kraków w dni powszednie, zaś w niedzielę i święta przy przystanku autobusów miejskich koło restauracji Bisanza na Woli Justowskiej i na terenie Lasu Wolskiego.

Zmiany wśród grona profesorskiego

Z początkiem nowego roku szkolnego na Akademji Sztuk Pięknych w Krakowie, oczekiwane są pewne zmiany w składzie grona profesorskiego tej uczelni. Odpowiednie decyzje Ministerstwa oświaty mają przyjść z początkiem września. Narazie faktem jest, zapowiedziane już od dawna przejście w stan spoczynku od 1-go września prof. Aksentowicza.

Przyjmowanie podań o przyjęcie nowych uczniów na tę uczelnię zakończy się z dniem 25 bm. Egzaminy wstępne nowych kandydatów zaczynają się 24 września, zaś wpisy dla ogółu studentów trwać będą od 1-go września do 6 października. Rok szkolny zaczyna się w Akademji w dniu 8 października.

17 książek T. C. L. za zł. 5.95.

„Wydawnictwo T. C. L. w Poznaniu” pragnąc udostępnić młodzieży szkolnej oraz szerszej publiczności nabytą taniej arcydzieł literatury polskiej i obcej, wydaje od dwóch lat po minimalnej cenie 35 gr. za każde dzieło, utwory najwybitniejszych pisarzy o pełnym tekście wstępem i objaśnieniami. Dotychczas wyszło 17 książek a mianowicie: Treny i Odprawa Posłów Greckich, Wiesław, Grażyna, Ballady i Romanse, Sonety, Dziady, część I, II, IV, Dziady, część III, Konrad Wallenrod, Ojciec Zadźmionych, Przedświt, Nieboska Komedja, Zemsta, Marja, Życie i twórczość Wyspiańskiego, Jak uczymy Królową Jadwigę, H. Sienkiewiczowie w 50-lecie „Ogniem i Mieczem”, O konstytucji 3-go Maja, Do nabycia w Centrali T. C. L. Poznań, Św. Marcin 37, P. K. O. Nr. 200—504, na składzie głównym w Księgarni Św. Wojciecha, w Domu Książki Polskiej, Warszawa oraz we wszystkich księgarniach.

—oo—

Nieudały podstęp złodziejski.

Chciał ukraszyć 200 kg. owsa.

Do rolnika Wawrzynca Dziury z Czernichowa przystąpił w ub. piątek nieznaną osobnik i zaczął się z nim targować o 200 kg. owsa. Było to na Nowym Kleparzu, gdzie rolnik zamierzał sprzedać towar przywieziony na targ. Po dobiegu targu niezna-

Ceny zbóż nieco słabsze. Silnie zwyżkują pasze.

Na rynku zbożowym w Krakowie, po ożywionym ruchu, jaki panował w ostatnich tygodniach, nastąpiło pewne uspokojenie. W sferach giełdowych zaznacza się wycieknięcie na wyniki zbiorów niektórych gatunków zbóż. Naogół ceny obniżyły się. Bardzo poważnie spadła cena owsa (o 4 zł. na cetn. metr. w okresie ostatnich 3-ech tygodni). Jęczmień nie wykazywał większych wahań, niemniej cena jego jest słabsza.

Z roślin strączkowych, groch zapowiada się wybitnie zwyżkowo. Grochy w tym roku nie dopisały, co też odbija się na cenie. Co do fasoli, brak dotychczas danych, niemniej cena jej nie zapowiada się korzystnie. Nie wiadomo także jakie będą zbiory wyki, peluszek i bobiku.

Słaba konsumpcja maki przyczyniła się do zmniejszenia popytu za zbożem ze strony młynów.

Pastewne, jak kukurydza, otręby, trzymają się w cenie, zaś siano i słoma mają tendencję wybitnie zwyżkową. Ceny ziemniaków dotychczas niskie (4 zł. za metr wagonowy) nie wiadomo jak ukształtują się po właściwym zbiorze, który nastąpi z końcem września i w październiku. Aura w tym okresie może spowodować jeszcze wiele niespodzianek, które nie pozostają bez wpływu na późniejsze kształtowanie się cen rynkowych danego artykułu.

Dowozy zboża na rynek są naogół średnie. Rolnicy w zachodniej Małopolsce zajęci są obecnie przeważnie doraźnym usuwaniem skutków powodzi, naprawianiem wyrządzonych szkód w gospodarstwach, co przyczynia się do zmniejszenia dowozów zboża na rynek.

Giełdowe ceny zboża

Na giełdzie zbożowej w Krakowie notowano w piątek następujące ceny:

Pszonica dworska czerw. stand. 20.50—21; biała stand. 20—20.50; targowa stand. 19.50—

PRYW. GIMNAZJUM KOEDUKACYJNE

im. HUGONA KOŁŁATAJA

w Krakowie, ulica CZAPSKICH 5.

(Telefon 156-19)

przyjmuje WPISY uczniów i uczenie

do I. klasy według nowego ustroju (po ukończeniu VI. lub VII. kl. szk. powsz.), do II. kl. według nowego ustroju, oraz do V., VI. i VII. kl. typu humanistycznego. — Egzaminy wstępne od 16-go sierpnia począwszy. — Opłaty niskie. LOKAL rozszerzony, zupełnie dostosowany do potrzeb szkolnych. Pracownie naukowe. Opieka lekarska: lekarz lekarski, dentysta. Na żądanie internat. Przygotowanie popołudniowe do lekcji szkolnych pod kierunkiem nauczycieli.

jomu przeladował owies na swój — rzekomo — wóz i oświadczył Dzierze, że za owies zapłaci dopiero u siebie w domu. t. j. przy ul. Mazowieckiej. Przybywszy na miejsce rzekomy kupiec kazał rolnikowi wnieść jeden worek z owsem do domu: ledwo ten znikł we drzwiach domostwa, nieznany osobnik zaczął konia i zaczął uciekać z resztą owsa. Dzierża rozpoczął z kilkoma ludźmi pościg na rowerach i to tak skuteczny, że złodziej widząc się osaczonym, zeskoczył z wozu i pobiegł w pola.

Konia wraz z wozem zatrzymano i oddano policji, gdyż zachodzi podejrzenie, że i one pochodzą z kradzieży.

Posiedzenie rady miejskiej

w połowie września.

Najbliższe posiedzenie rady miejskiej zwołane zostanie około połowy września. Porządek dzienny tego posiedzenia nie został jeszcze narazie ustalony.

Finałowe rozgrywki o mistrzostwo Okręgu Krakowskiego w Koszykówce.

Na boisku P. T. G. „Sokół” przy ul. J. Piłsudskiego 27, spotkają się w finale o tytuł mistrza Okręgu Krakowskiego w koszykówce męskiej 3 najlepsze drużyny Okręgu a to: K. S. „Brygada” z Częstochowy, — mistrz podokręgu Częstochowskiego, K. S. YMCA Kraków, tegoroczny mistrz Polski oraz K. S. Cracovia, tegoroczny mistrz Krakowa. — Rywalizację istniejącą już od lat między YMCA a Cracovią w grach sportowych zwiększy jeszcze młoda i ambitnie grająca Brygada. — Spotkania te odbędą się: 18 bm. godz. 17 Brygada — YMCA, 19 bm. godz. 10 Brygada — Cracovia, 20 bm. godz. 17 YMCA — Cracovia.

—xx—

20; żyto nowe przemysłowe 18.50—20, targowe 16.25—16.75; owies dworski stand. 13.50—14; targowy stand. 12.75—13.25; jęczmień na krupę dw. 16—17.50; targowy 15—15.50; makucho rzepakowe 17.50—18.50; lniane 22.50—23.50; soja śrut t. 22—23; śrut miel. 23—24; siano słodkie 8.50—9; średnie 7—7.50; kwaśne 6—6.50; kończywa pastewna 10—11; sioma dłu ga 4.50—5; mierzwa luzem 4—4.50; ziemniaki stołowe 4—4.50; rzepak zimowy z workiem 39 do 40; rzepak czyszczony 42—43; mak niebieski z workiem 48—50; kminek krajowy czyszcz. 125—130; esparseta z workami 23—24; mąka pszenna 0.20 proc. 36—36.50; 0.45 proc. 35—do 36.50; poznańska 0.60 proc. 32—33; razowa 0.90 proc. 26.50—27; mąka żytnia okr. krak. 0.55 proc. 26.50—27; 0.65 proc. 25.50—2.5; sitkowa po wymiale 55 proc. 16.50—17; po wym. 65 proc. 14.50—15; razowa 20—21; mąka żytnia okr. poznańska 0.65 proc. 26.50—27; otręby żytnie stand. 11—11.25; otręby pszenne średnie 11.75—12; pęczak fabryczny z workiem 25—26; chłopski bez worka 21—22; siekanka, jęczmienna fabryczna z workiem 25.50—26.50; chłopska bez worka 22—23; kasza tatarska cała 43—45; łamana 41—43.

Tendencja spokojna dowozy średnie.

—=0=0—

Zydzia w rzemieślniczych szkołach doksztalających.

Interesujący objaw notuje sprawozdanie Izby Rzemieślniczej w Krakowie za rok 1933. Mianowicie na ogólną liczbę 5,542 młodzieży rzemieślniczej uczęszczającej do szkół zawodowych doksztalających w okręgu krakowskiej Izby, było wyznania rzymsko-katol. 4,920, mojżeszowego 587, ewangelickiego 23, greck.-katol. 12. W zestawieniu tem uderza bardzo niska ilość młodzieży rzemieślniczej żydowskiej. W porównaniu z liczbą młodzieży wyznania rzymsko-katolickiego, stan ten wyraża się jak 1:8, pod-

czas gdy ilość samoistnych rzemieślników-chrześcijań w porównaniu z liczbą rzemieślników-żydów przedstawia się w przybliżeniu jak 3:1.

Na ten spadek liczby żydowskich uczniów w szkołach dokształcających wpływa, zdaniem sfer rzemieślniczych częściowo, niezgłaszanie przez żydów zatrudnianych uczniów do szkół, dalej ograniczanie w przy mówianiu uczniów na praktykę przez zakłady rzemieślnicze żydowskie z obawy wzrostu konkurencji, wreszcie przetrwanie się młodzieży żydowskiej do handlu, gdzie wymogi kwalifikacji zawodowych nie są tak ustawowo kontrolowane, jak to stopniowo wprowadzane jest w rzemiośle.

Spadek marki niemieckiej.

Kraków, 17. VIII. Giełda: Bank Polski 86. 5% pożyczka konwersyjna 63.25, pożyczka stabilizacyjna 67. Dolar 5.17—5.19; Berlin 206—208. Szwajcaria 172.50—173, Londyn 26.50—26.65.

W prywatnych obrotach bankowych notowano dolary po 5.17—5.20. Bank Polski płać 5.16 zł. odcinki drobniejsze, 5.17 za większe. W piątek zaznaczyła się wielka stosunkowo niższa efektywność marki niemieckiej, za którą w godzinach rannych płacono 194 zł. za 100 mk. zaś około południa już tylko 190 zł. Spadek był poprostu gwałtowny, rzadko w tym stopniu występujący w obrotach. Funt angielski 26.69—26.70. Paryż 34.85—34.95. Nowy Jork 5.20 5.23. Liry włoskie 45.40—45.50, korona czeska efekt. 21.95—22, Praga 21.80—21.90.

Dalsze losy magistrali Śląsk Gdynia.

Warszawa, 17. VIII. (Tel. wł.). Posiedzenie dyrekcyj polsko-francuskiego towarzystwa kolejowego odbędzie się w Paryżu 5 września. Będzie omawiane sprawozdanie z robót wykonywanych na linii w ciągu roku bieżącego. O wiele ważniejsze sprawy znajdują się na sesji obrad, wyznaczonych na 8 października również w Paryżu. Mają tam być omawiane sprawy dalszej eksploatacji linii. Wiąże się to z ewentualnością przejęcia przez francusko-polskie towarzystwo eksploatacji tej linii zwłaszcza, że według danych ministerstwa komunikacji, dochód netto z eksploatacji tej linii za ostatnie trzy miesiące wynosi 3 i pół miljonów. Przejęcie eksploatacji przez koncesjonariuszy uzależnione jest przede wszystkim od nabycia przez francusko-polskie towarzystwo odpowiedniej ilości taboru od polskich kolei.

Wobec wzmożonego ruchu na kolei.

Warszawa, 17. 8. (Telef.) Ministerstwo komunikacji uruchomiło 8 pociągów dodatkowych z różnych uzwoleń do stolicy, przewidując zwiększenie ruchu na kolejach przed rozpoczęciem roku szkolnego.

Warszawa, 17. 8. (Telef.) Kierownictwo strajku włóknarzy łódzkich wystąpiło do ministra opieki z wnioskiem o powołanie nadzwyczajnej komisji arbitrażowej. Chodzi o likwidację strajku 6.000 robotników. W łódzkim przemyśle pończosznym strajk trwa już drugi tydzień. Decyzja zapadnie 17-go bm.

ODŻYŁY STARE POLA DIAMENTOWE.

Londyn, 17 sierpnia. (Tel. wł.) Z Lagos (Nigeria południowa) donoszą, że na dawnych polach złotodajnych w prowincji Saria w Nigerji północnej znaleziono diamenty. Na wieść o pojawieniu się diamentów rozpoczęła się do tej prowincji prawdziwa wędrówka narodów.

Dziś na ekranie teatru świetlnego „UCIECHA” Starowislna 16.

Najnowszy film sezonu 1934-5 sensacyjny przebój wiedeński w języku niemieckim

NIEBIESKIE PTAKI (Nusienbarea Gagner)

Na czele fenomenalnego zespołu grają: Gerda Maurus, Paweł Hartman, Oscar Homolka i inni. — Wspaniała wystawa, sceny o niezwykłej potęgze grozy i realizmu subtelnym romans i świetna gra wiedeńskich artystów. Oto zalety tego niezwykłego filmu.

W środę d. 15 bm. ostatnie poranki filmu „Czibi” i „Zaledwie Wzora”. Przedstawienia o godz. 5, 7 i 9. W niedzielę od 3 popołudniu.

Rosja zaprzecza, Japonia stwarza fakty

Moskwa, 17 sierpnia. (PAT). W związku z nową falą aresztowań urzędników sowieckich na kolei wschodnio-chińskiej, moskiewskie koła polityczne oceniają sytuację na Dalekim Wschodzie jako bardzo poważną. Spodziewana jest energiczna kontrakcja dyplomatyczna ze strony sowieckiej. Według opinii moskiewskich kół dyplomatycznych, Japonia pragnie zlikwidowania sprawy kolei wschodnio-chińskiej przed wygaśnięciem konwencji Waszyngtonskiej i podjęła nowe kroki represyjne wobec sowieckiego zarządu kolei, pragnąc zmusić delegację sowiecką, przebywającą w Tokio dla rokowań o sprzedaż kolei, do kapitulacji i odstąpienia kolei za wszelką cenę. Spodziewane ogłoszenie przez Japończyków stanu wojennego na kolei oznaczałoby faktycznie całkowite jej opanowanie.

Jak słychać, strona sowiecka nie jest mimo to skłonna do dalszych ustępstw. Moskiewskie

koła polityczne z oburzeniem zaprzeczają do niesieniem prasy japońskiej o rzekomych spiskach komunistycznych w Mandżurji.

Mandżurja oskarża.

Londyn, 17 sierpnia. (Tel. wł.) Z Czangczunu donoszą, że na wczorajszej radzie ministrów rząd mandżurski zajmował się sprawą aresztowania sowieckich urzędników kolejowych, kolei wschodnio-chińskiej. Minister komunikacji oświadczył, że aresztowanym dowiedziony został udział w aktach sabotażu i w działalności mającej na celu obalenie obecnego ustroju w Mandżurji. Wobec tego rząd zajął stanowisko, że nie może dłużej tolerować obywateli sowieckich na kolei wschodnio-chińskiej. Winni zostaną ukarani. Aresztowani urzędnicy sowieccy twierdzą, że są niewinni i domagają się natychmiastowego zwolnienia, grożąc w przeciwnym razie rozpoczęciem głodówki.

Rząd japoński ostrzega i wyjaśnia.

Londyn, 17 sierpnia. (PAT.) Agencja Reutersa donosi z Tokio: Ze strony japońskiego ministerstwa spraw zagr. oświadczone dziś, iż rząd japoński rozważa sprawę wystosowania ostrzeżenia ogólnego do rządu sowieckiego z powodu powtarzających się zajść nadgranicznych w Mandżurji. Oświadczone jednakże, że ostrzeżenie to nie będzie zawierało żadnej groź-

by użycia siły zbrojnej przez Japonię. W dalszym ciągu ze strony japońskiego m. s. z. zapewniono, że rząd japoński nie zamierza okupować kolei wschodnio-chińskiej i wszelkie pogłoski jakoby ostatnie aresztowania urzędników sowieckich teje kolei miały stać w związku z projektem zajęcia kolei są tylko kaczka dziennikarską.

Porozumienie anglo-amerykańskie w sprawie długu wojennego?

DALEKODĄCE USTĘPSTWA RZĄDU AMERYKAŃSKIEGO.

Londyn, 17 sierpnia. (Tel. wł.) Nowa formuła załatwienia sprawy angielskiego długu wojennego — wedle doniesienia z Nowego Jorku — brzmi następująco: 1) Ameryka skreśla całkowicie oprocentowanie sumy dłużnej. 2) Wszelkie dotąd przez Anglię dokonane wpłaty zalicza się na spłatę kapitału dłużnego, przez co kwota długu zmniejszy się o 400 milionów ft. 3) Spłata reszty należności amerykańskiej nastąpi w 50 ratach rocznych po 10 milionów ft. 4) Anglia zobowiązuje się na wypadek uwikłania Stanów Zjedn. w wojnę udzielić im kredytu w tej samej wysokości. 6) Anglia przyznaje kontrahentowi amerykańskiemu stawki celne. Pisma angielskie wyrażają zapytywanie, że propozycje te są w zasadzie do przyjęcia, a trudność stanowi może tylko punkt 6) jako niezwiązany ze sprawą długu wojennego, chociaż z drugiej strony także ten problem jest do załatwienia przy wzajemnych świadczeniach Ameryki.

Złoto i srebro do Ameryki.

Londyn, 17 sierpnia. (PAT.) Wczoraj wieczorem odesłano z Southampton do Nowego Jorku wielki ładunek złota na pokładzie statku „Washington”. Ładunek ten składa się z 12 tys. sztab złota wagi 400 ton wartości

1.250 tys. ft. szt. Poraz pierwszy w historii handlu morskiego tak wielki ładunek złota przetransportowano na pokładzie jednego statku. Celem przewiezienia tego ładunku z Londynu do Southampton uruchomiono specjalny pociąg.

Nowy Jork, (PAT.) Według opinii Wallstreet, wielkie transporty srebra z Londynu do N. Jorku są pierwszym konkretnym dowodem ściągania srebra przez Stany Zjedn. z rynków zagranicznych.

Papen w roli apostoła hitleryzmu.

Berlin, 17 sierpnia. (PAT.) Prasa niemiecka zamieszcza następujące oświadczenie v. Papena w związku z „testamentem Hindenburga: — „W dniach żałoby narodowej kiedy Niemcy oplakują swego wiernego rycerza, wrocie czyni niki wysiwały często zagadkowe przypuszczenia odnośnie testamentu politycznego Hindenburga, a mianowicie, że nar. socjalizm nie pozwoli nigdy na jego opublikowanie. Testament ten wręczyłem przedwczoraj, „wodzowi”. W testamentie tym wyrażona jest wola Hindenburga, który pragnie wzmocnienia jedności wewnętrznej całego narodu niemieckiego, jedności którą wódz urzeczywistnił (?) w dniu 30 stycznia, by dać możność Niemcom spełnienia swego posłannictwa historycznego (!). Jest to również jedynym pragnieniem Hitlera”.

Niemcy dalej przemycają broń.

Las Palmas, 17 sierpnia. (PAT.) Parowiec niemiecki, który został zatrzymany w tutejszym porcie pod zarzutem kontrabandy broni, odjechał dziś pod strażą do Lizbony.

Usuwanie Niemców z Kłajpedy.

Berlin, 17 sierpnia. (PAT.) Z Kłajpedy donoszą, że dyrektorjat kłajpedzki zarządził z dniem 15 bm. wymówienie posad wszystkim zatrudnionym w autonomicznych urzędach w samorządzie oraz związkach prawnopublicznych. Celem tego zarządzenia ma być z jednej strony zmniejszenie liczby uczestników, z drugiej zaś pozbycie się nie władających językiem litewskim.

Niem. biuro inform. zauważa, że w rzeczywistości chodzi tu o nową próbę usunięcia wszystkich Niemców z urzędowych stanowisk w okręgu kłajpedzkim.

Nowy list pasterski

metropol. Szeptyckiego.

Warszawa, 17 sierpnia. (Telef.). Lwowski archieparchalny „Wiadomości” organ kurji metropolitalnej grecko-katolickiej, ogłosił list pasterski metropolity Szeptyckiego p. t.: „Nabożeństwa dla celów świeckich”, w którym Metropolita m. in. pisze: Zdarsza się, że ludzie żądają od kapłanów jakiegoś nabożeństwa, nie aby modlić się, lecz by nadużyć nabożeństwa dla celów innych, postronnych. Rozumie się samo przez się, że takie nadużywanie rzeczy świętej jest profanacją tzn. świętokradztwem, zabronioną prawem Bożem. W liście pasterskim czytamy dalej:

„Zdarzają się wypadki spowodu których nabożeństwo nie zarządzane przez kościół staje się przyczyną manifestacyjnych demonstracji politycznych. We wszystkich wypadkach, gdy kapłan ma powód obawiać się tego, zakazujemy odprawiania nabożeństw. Jeżeli w czasie nabożeństwa lub bezpośrednio po nabożeństwie nieodpowiedzialne jednostki w sposób świętokradzki naruszają spokój nabożeństwa, lub miejscę poświęconego, np. przez rozrzucanie ulotek i śpiewanie pieśni świeckich, obowiązkiem odprawiającego nabożeństwo jest potępienie publicznie takie postępowanie, a jeżeli to możliwe, przerwać ewentualnie odprawianie nabożeństwa.

Cukier będzie tańszy.

Warszawa, 17 sierpnia. (Telef.). Akcja zmniejszająca do obniżenia cen artykułów skartelizowanych i dostosowanie ich do siły płatności zubożalego społeczeństwa objęta cukier. Od 1 października, poczyniono przygotowania, aby cena cukru w handlu detalicznym została obniżona o 20 groszy i wynosiła 1.20 zł. za kilo-gram.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 17 sierpnia. (Telef.). Dawizy. Belgja 124.20, Holandia 358.40. Londyn 26.62, Nowy Jork 5.22 i pół. Paryż 34.89. Praga 21.97 Szwajcaria 172.73, Włochy 45.43, Berlin, 206.80 Tendencja dla dewiz niejednolita. Obroty dewizami mniej niż średnio. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych 5.18, rubel złoty 4.59 dolar złoty 8.93, prywatnie marka niemiecka 193.00, funt szterl. 26.57.

Pożyczki: Budowlana 43.50, stabilizacyjna 67.50, inwestycyjna 117, premjowa dolarowa 53.50, konwersyjna 63.75, dolarowa 6 procent, 68 zł.

Zaostrzenie na granicy rumuńskiej.

Warszawa 17 sierpnia. (Telef.) Po zaostrzeniu przepisów w sprawie przepustek na pograniczu polsko-rumuńskim wprowadzono obecnie nowe rygory wobec turystów. Placówki otrzymały polecenie konfiskowania owoców przewożonych przez turystów, bez względu na ich wagę.

Epidemia strajków w Stanach Zjedn.

Nowy Jork 17 sierpnia. (PAT.) W całych Stanach Zjednoczonych panuje duże zaniepokojenie spowodu epidemii strajków. Istnieje obawa, że liczba strajkujących w przemyśle włókienniczym dojdzie wkrótce do 500 tys. robotników, którzy domagają się skrócenia czasu pracy i zwiększenia zarobków. Źródłem konfliktów robotniczych jest klauzula zbiorowych umów, zawieranych przez N. R. A.

Nowy Jork, 17 sierpnia. (PAT.) Syndykat pracowników tkackich w Stanach Zjednoczonych upoważnił swe władze wykonawcze do ogłoszenia strajku powszechnego w przemyśle tkacko-bawełnianym z dniem 1 września, lub nawet przed tą datą, o ile komitet wykonawczy uzna to za stosowne.

Zmiany w dyplomacji bułgarskiej.

Paryż, 17 sierpnia. (PAT.) Hayas donosi z Sofji, iż król Borys podpisał dziś dekret, zawierający szereg nominacji na odpowiedzialnych placówkach dyplomatycznych w Bułgarii. Zmiany dotyczą Paryża, Rzymu i Genewy. Na razie wakuja natomiast placówki dyplomatyczne: w Berlinie, Angorze, Moskwie i Brukseli.

Lotnicy sowieccy wracają.

Praga, 17 sierpnia. (PAT.) Eskadra lotnicza sowiecka, która w dniu 15 bm. przybyła do Pragi, dziś rano o godz. 9 wystartowała do dalszego lotu. Lotników sowieckich żegnali posel ZSRR w Pradze, przedstawiciele ministerstwa spraw zagr., obrony krajowej, armji oraz licznie zebrana publiczność.

Dzisiaj nowy start do stratosfery.

Bruksela, 17 sierpnia. (PAT.) Start balonu stratosferycznego inż. Cosynsa nastąpi jutro rano.

SPLONAŁ STATEK RYBACKI.

Londyn, 17 sierpnia. (Tel. wł.) Na irlandzkim statku rybackim „Saint Nicholas” wydarzyła się na morzu Irlandzkim w odległości 30 km. od Skerries eksplozja, w następstwie czego statek momentalnie stanął w płomieniach i wkrótce zatonał. Załoga składająca się z kapitana i 6 marynarzy wyratowała się na łodzi i przybyła na ląd.

Dziś i codziennie

„WANDA”

w teatrze świetlnym

Wielki wystawowy film, który porywa swą melodyjnością! Rozpiewana i roztańczona tysiąca humoru farsa!

JA MAM TEMPERAMENT

Shampańska komedia muzyczna pełna arcykomicznych perypetyj, ekscentrycznych przygód oraz awanturek słonecznego humoru, szaleństw, werwy i swawoli. W rolach głównych.

Prze- Marion Davies najpopularniejszy Bing Crosby znany, Amerykański Cher- Fit D'orsay słodka pieśniarka Ameryki valierem oraz przesłanną imponująca wystawa, jaką spotkać można tylko w największych filmach, 200 śpiewaków w jednej scenie muzycznej, setki najpiękniejszych tancersek Ameryki. Piosenki z tego filmu, które będą na ustach wszystkich są najulubieńszymi przebojami drugiej półkuli. Ponadto w programie dotatki dźwiękowe i tygodnik Foxa. Początek seansów w dniu powszednim o godz. 5, 7, 9 i 10. W niedzielę i święta o godz. 3 pop. Program Nr. 44. Sala centralnie wentylowana.

PORANKI FILMOWE: — W sobotę dnia 18 b. m. o godzinie 3-ciej popołudniu. W niedzielę dnia 19 b. m. o godz. 10 i 12 przedpoł. JA MAM TEMPERAMENT Ceny miejsc od 50 gr.

EDGAR WALLACE.

28

Numer Szósty.

— Zapewniam cię, że nie oszalałem — odparł Cezar.

Dał się słyszeć słaby trzask. Smith ogłębiał się. Obok kominka stała mała, drewniana skrzynka z dwoma otworami. Poza jednym z nich opadł mały krąček czerwony.

— Co to takiego? — zapytał Smith.

— To mój detektor — uśmiechnął się Cezar. — W domu tym są trzy linie telefoniczne tak przeprowadzone, że mogę wiedzieć, czy ktoś nie słucha moich rozmów. Znak ten wskazuje, że jeden z telefonów jest w użyciu i że zdjęto słuchawkę.

Przysunął własny telefon i ostrożnie zdjął słuchawkę, zakrywając ręką odbiornik.

— Czasami jest korzystne wiedzieć, o czym mówi służba — rzekł i przyłożył słuchawkę do ucha.

Smith ujrzał, że twarz jego spoważniała. Nie rzekł słowa lecz siedział bez ruchu, dopóki nie zniknął czerwony krąček. Potem zawiesił słuchawkę i wstał. To, co usłyszał musiało być bardzo denerwujące. Przez chwilę chlebodawca Smitha był w istocie zaniepokojony.

— Chodź ze mną — rzekł nagle i wyszedł z pokoju, a za nim Smith. Ruszyli na drugie piętro. Przed drzwiami jednego z pokoi Cezar zatrzymał się i skinąwszy na Smitha, wszedł do środka. Był to widocznie pokój Stefauji. Smith poznał to po urządzeniu i ubraniu mieszkania, zanim jeszcze ujrzał dziewczynę, która wstała na powitanie Cezara, jakby wiedziała, dla czego przybywa.

Twarz Cezara była zła i brzydka.

— Czy chcesz czego odemnie, ojeze? — zapytała dziewczę.

— Do kogo telefonowałaś — zapytał szorstkim tonem.

— Telefonowałaś? — Smith dostrzegł niepokój w jej oczach. — Do przyjaciółki.

— To kłamstwo — rzekł Cezar opryskliwie. — Telefonowałaś do Rossa. Kiedy widziałaś się z Rossem?

Dziewczyna milczała.

— Zawiadomiłaś go o moim zamiarze wydania cię za Smitha i umówiłaś się z nim na schadzkę dziś popołudniu.

Dziewczyna nie powiedziała.

— Kiedy spotkałaś się z Rossem? W jakich okolicznościach? Odpowiadaj! — Podszedł do niej i chwycił ją za ramię, a Smith ruszył za nim. — Odpowiadaj! — krzyknął Cezar i potrząsnął nią.

Wtedy Smith chwycił go za ramię i odciągnął delikatnie na bok.

Do diabła! Nie przeszkadza! — syknął Cezar. — Muszę dowiedzieć się prawdy. O czym mówiłaś z Rossem? Na Boga! Zabiję cię, jeśli mi nie odpowiesz!

Dziewczyna spojrzała prosząco na Tray Bonga Smitha, a ten niegodny człowiek ścisnął silniej ramię Cezara.

— Daj spokój! — rzekł.

— Puść mnie! — zawołał dziko Cezar, ale Smith trzymał go mocno. Puścił więc ramię dziewczyny, ale nie dał za wygraną.

— Chodź ze mną — rzekł. — Na górę!

Usłuchała, i obaj mężczyźni poszli za nią. Na najwyższym piętrze znajdował się pokój, wychodzący na podwórze, do którego Cezar zaprowadził dziewczynę.

— Zostaniesz tu, dopóki nie nauczysz się mówić,

rzekł i zatrzasnął tuż za nią drzwi, zamknął je na klucz, który schował do kieszeni.

Smith, zaczekał tu, dopóki nie wróce. Wtedy rozmówię się z tą młodą damą.

— Nie jestem dozorcą — rzekł Smith niechętnie, a drugi wybuchnął.

— Głupcze! Szaleńcze! Czy nie rozumiesz, że życie twoje złożyłeś w ręce tej dziewczyny? Jeśli porozumiała się z Rossem, jeśli powiedziała mu o pewnych sprawach... jeśli wie... Mój Boże! Jeśli wie!...

Stał gryząc palce przed zamkniętymi drzwiami. — Czekaj tu na piętrze — rzekł. — Wróce za pół godziny.

Wrócił wcześniej blady z wściekłości, przeskakując po dwa schody naraz. Smith czekał na piętrze, paląc papierosa, z rękami w kieszeniach.

— Mówilem ci. Ta dziewczyna zdradziła mnie. Ona wie! — rzekł Cezar, dysząc ciężko.

— Co wie? — zapytał Smith.

— Wie, że jest córką Wellanda. Głupcze, czy nie domyślałaś się tego?

— Smith nie powiedział.

— Córką Wellanda! Dziedziczka milionów Rossa. Czy rozumiesz, że dziewczyna ta musi umrzeć, Smith? Gdyby trzymała język za zębami! Głupia! W jaki sposób dowiedziała się, że była córką Wellanda, jest dla mnie tajemnicą... Moglibyśmy być bogatymi ludźmi i jeszcze możemy. Jesteś równie, jak ja, pogrążony. Sławką jest nasze życie.

Wymienili spojrzenia.

— Więc? — rzekł Smith. — Więc co mam czynić? Mam jej poderżnąć gardło? Jeśli mi wydasz taki rozkaz, powiem „Nie z tego“.

Cezar zapanował nad swoją wściekłością.

(Ciąg dalszy nastąpi).

PODREČZNIKI SZKOLNE i PEDAGOGICZNE

M A P Y

do nabycia

A T L A S Y

w Księgarni Krakowskiej Kraków, ul. św. Krzyża L. 13.
(róg ulicy św. Tomasza).

Popierając przemysł krajowy, przychodźcie z pomocą bezrobotnym!

Kupujcie tylko polską porcelanę „ĆMIEŁÓW“

WYTWÓRNIE

w ĆMIELOWIE i CHODZIEŻY

DOSTARCZAJĄ: a) porcelanę stołową, restauracyjną, najlepszej jakości: w wykonaniu różnorodnym, w dekoracjach od najskromniejszych do najbardziej luksusowych. b) porcelanę techniczną, montażową, instalacyjną, izolatory do niskiego i wysokiego napięcia.

Nowość!

Nowość!

Po raz pierwszy ukazał się w języku polskim

„Żywot św. Franciszka Salezego“

przez X. HAMON.

Dzieło obejmujące dwa tomy pięknego i czytelnego druku, ogółem 977 stron, oraz 18 ilustracji z oryginalnych portretów i sztychów francuskich.

Cena każdego tomu z 10 — bez przesyłki pocztowej.

Zamawiać i nabywać można tylko

w Klasztorze SS. Wizytek w Krakowie, ulica Krowoderska 16.

Wszelkie przybory szkolne

poleca:

Skład papieru i galanterji

Michał Słomiany
Kraków,
ul. Sławkowska 24.

Tapczany - otomany
rozkładanki, materace,
włosienne, tania sprzedaje
tapicer, św. Tomasza 4.
Przyjmuje wszelkie repara-
cje nawet najbardziej
zniszczonych.

Ważne dla pań Gospodyń

Naprawiam maszynki

do mięsa z gwarancją dodaje części do tychże. Osadzam noże stołowe, ostrze brzytwy, nożyczki itp. — Ceny niższe. — Wykonanie pierwszorządne.

E. Myszkowski, ul. Dietłowska 46.

WAZNE DLA BUDUJĄCYCH!

Przed zakupem jakiegokolwiek materiałów budowlanych żądajcie oferty od firmy:

MIEJSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE
W KRAKOWIE, UL. BASZTOWA L. 10.
TEL. NR. 114-72.

FABR. SKŁAD PŁÓCIEN, BIELIZNY I TOWARÓW BIAŁYCH
R. KOWALSKI

KRAKOW, UL. WISLNA L. 8.

poleca znane z trwałości

Płótna lniane i bawełniane obrusy, ręczniki, ściereczki, sienniki, perkalce, zefiry. — Koce, koldry, kapy, fartuszki i czepek. — Pończochy, skarpetki, krawaty, kołnierze. — Bielizna męska i damska, trkotowa i wełniana. — Barczany, flanelo, baie. — Klasztorne chustki wełniane, kaszmirowe, włóczkowe.

Bogaty wybór! Ceny wyjątkowo niskie. Koszule męskie według miary. — Wykwintny krój i wykonanie.

ZAKŁAD

WITRAZOWO - SZKLARSKI

JAN KUSIAK

Kraków, ulica św. Jana 30.

wykonuje oszklenia w ołoiu i naprawy starych okien. —

Solidnie i tanio.

Splaty ratalne.

Splaty ratalne.

Złóż składkę na powodzian!

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milim. rowy . . . 20 gr.
Nadesłane . . . 50 „
Komunikaty po kronice . . . 60 „
na 1-szej . . . 70 „

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz . . . 10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.
Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej.
Za zastrzeżeniem miejsca dolicza się 25 proc.